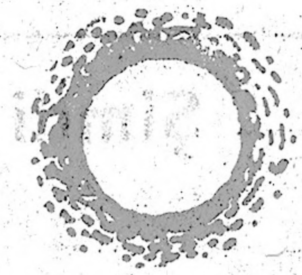
Sahibi ve Sorumlu Müdürü
Türkiye Öğretmenler Sendikası Adına
İ. SAFA GÜNER
Teknik Sekreter: Murat ŞEN
Haberleşme Adresi:
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Saray Ap. No: 14-1
Yenişehir — ANKARA
Telefon: 17 49 27 — 12 99 46
Dizgi ve Tertip: TÖYKO matbaası
Baskı: Özkanlar Matbaası

15 Günde Bir Çıkar
Fiyatı: 25 Kr.
Yıl: 1 Sayı: 21

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANI

Cuma
20
ARALIK
1968

HALKIN DİLİNDEN

1 — Bütçe:
Çerden çöpten ekleşen,
Varsayımla denkleşen.
2 — Gelir:
Üretimsiz kabaran
Zamcı bir kahraman..

S. G.

Personel Kanunu Kaldı

A. P. Gurubu % 130 zam teklifi kabul etti

Yeni bir formül bulundu

1969 Devlet Bütçesinin tartışmaları başladıktan sonra yeni vergiler konduğu, bütçe açıklarımızın arttığı, personel Kanunu uygulamasının hayal olduğu, memur aylıklarına yeni bir 'formül" uygulanacağı haberleri de açıklandı.

Yıllardır bir yılan hikâyesine dönen 657 sayılı Devlet Personel Kanununun mali hükümleri, kaynak yokluğuve uygulama zorluklarının giderilemeyişi yüzünden bu yıl da uygulanmayacak. Sınıf tüzükleri tasarısı Bakanlar Kurulunda beklemektedir. Kat sayı dört olarak alındığında bu göstergeler devlet bütçesine toplam 1 milyar 700 milyon lira yüklüyor. Kat sayıyı dörtten aşağı almak da milletvekillerinin durumuna uymuyor.

Onlar da uzun uzun geçim sıkıntısından bahsediyor lar. Komisyonda milletvekillerinin maddi durumlarının bo zuk olduğu, hattâ bu yüzden bazılarının komisyonculuk yapmak zorunda kaldıkları bile konuşuldu. (16 Aralık 1968 günlü gazeteler...) Kat sayılı bir sistem yerine, hem bütçeye yeni külfet getirmeyecek, hem de milletvekillerinin bozuk olan maddi durum larını düzeltecek bir formül AP'li senatör Yiğit Köker tarafından bulunmuş ve AP Gru bunda kabul edilmiştir. Bu formülün kanunlaşacağı hemen hemen kesindir.

Bu tasarıya göre, memurların 1958 aylıklarına % 130 zam yapılıyor, 1958'den sonra yapılan zamlar da kaldırılıyor. Milletvekilleri de buna göre % 130 zamlı aylık alacak lar. Üç bin liranın % 130'u on

—oOo—

● Öğretmenler ve memurlar ne zamana dek avutulacaklar.

Bu kaçıncı tuş

Danıştay Önünde Bakanlık Gene Yenik Düştü

Hüsnü Büyükkoç'un nakli durduruldu

Kuyucuk ilköğretim müdürü üyemiz Hüsnü Büyükkoç Millî Eğitim Bakanlığının bir emriyle bu görevinden alınmış ve Manisa İli emrine verilmiştir. Manisa Valiliği de üyemizi Turgutlu İlçesinin Dereköy ilkokulunda görevlendirmiştir. Bu işlemin yapılmasiyle ilgili olaylar şöylece özetlenebilir:

1966 Yılında bazı isnatlardan dolayı Hüsnü Büyükkoç hakkında soruşturma açılmıştır. Bu soruşturma sonunda üyemizin herhangi bir suçu tesbit edilemediğinden İl Milli Eğitim Disiplin Kurulu, 29 Nisan 1966 tarih ve 814 sayı ile şu kararı almıştır: "Yapılan iddia ve şikâyetlerde kendisini sorumlu kılacak bir fiiline rastlanılmadığı, hakkında yapılan iddi ve isnatların varit olmadığı anlaşıldığından hakkında herhangi bir işlem yapılmasına mahal olmadığına oybirliği ile karar verildi."

Disiplin Kurulunun bu kararına rağmen ayni konular 1967 yılında ikinci kez soruşturma konusu yapılmış ve bu soruşturma da 12 Eylül 1967 tarih ve 1137 sayılı kararla sonuçlanmıştır. Bu kararda da "İlgili olaylarda herhangi bir ilgi ve sorumluluğunun bulunmadığı, esasen yapılan

(Devamı sayfa 4'de)

Öğretmen Kıyımından Sonra

Şimdi de Öğrenci Kıyımı

Anayasamızın Türk Ulusuna vadettiği eğitimde fırsat eşitliği, eğitim reformu, ve enstitülerinin akademiye çevrilmesi istekleri ile bir süre önce boykota geçen 8 eğitim enstitüsünden biri olan Bursa Eğitim Enstitüsünde, Demokrasimiz için yüz karası olacak öğrenci kıyımı yapılmaktadır.

Öğrencilerin Okulda Yönetime katılma, yemeklerinin daha özentili yapılması ve kendilerine insanca muamele edilmesi gibi mâsum isteklerini hazmedemeyen yöneticiler, okullarda demokratik eğitim öğretimi yapacak öğretmen adaylarına karşı davranışları işleri kendilerini ve toplumu ortaçağ despotizminin kuyusuna sürüklemektedirler.

Haber alındığına göre aşağı-

(Devamı sayfa 4'de)

A. KAYA TURAN GENE SÜRÜLDÜ

Milli Eğitim Bakanının seçim çevresinde bulundurulması tehlikeli sayıldığından olacak ki Ahmet Kaya Turan ikinci kez sürgün edilmiştir. Birincisinde olduğu gibi bu

(Devamı sayfa 4'de)

—oOo—

Teşekkür

TÖS'E MEKTUP

Ankara Tıp Fakültesi çene cerrahisinde kırk beş günlük ameliyatım sırasında, akla gelen her türlü fedakârlığı yaparak bir çok zorluklarımı halleden Genel Merkez yöneticilerine uğruyarak teşekkürlerimi iletemediğimden dolayı üzgünüm.

Ne varki doğrusunu sorarsanız; bağlı bulunduğum bu kuruluştan bu kadar yakın il-

(Devamı sayfa 4'de)

Gördes'te TÖS'ü Engelleyen Kim?

İsmini vermeden bir kişinin kişiliğinin bazı yönlerini gösteren bilgileri aşağıda veriyoruz.

Bu adam Gördes'teki TÖS Şubesinin işlememesi için çaba tüketiyor. Bu işe harcadığı çaba aylık aldığı devlet işine ayırdığı zamandan az değildir. Resmi işine gösterdiği i gi o harcadığı emek ve dikkat, TÖS'ü baltalamak için harcadıklarına denk olsa namus-

(Devamı sayfa 4'de)

Aslanım Seni Hasan Basri Bile Kurtaramaz

Samsun Merkez İlköğretim Müdürü köylerde çalışan öğretmenlere gönderilmek üzere posta kutularına konan TÖS gazetelerini yaktırmış.

Kara listeye girmekten kuyruk acısı olan müdürü yaranmak için işlediğin suçun cezasından seni o müdür efendin koruyamaz. Aklını başına al Alperen!..

Bu olaya ilişkin olarak Samsun şubemizin yayınladığı bildiriyi aşağıya alıyoruz:

Anayasa Madde: 17

"Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır. Kanunun gösterdiği hallerde hakim tarafından kanuna uygun olarak verilmiş bir karar olmadıkça bu gizliliğe dokunulamaz."

(Devamı sayfa 4'de)

Ağız tadına göre kazık...

UNICEF'in Paris Temsilcisi Prof. Aldo Buffa, Brüksel'de bir basın toplantısı yapmış, bizi bizden çok düşünen UNICEF, bizimkilerle anlaşmış, buğday, soya ve süttozu ile nohutu karıştırıp, ağız tadımıza uygun bir besin hazırla-

(Devamı sayfa 4'de)

ZOR ve GÜZEL YILLAR...

T.Ö.D.M.F.

Birbuçuk yüzyıldır dışardan ve içerden sömürüldüğü için geri ve yoksul kalan ülkemizde, güzel bir şey oluyor: Kafalar değişiyor. Kafaların değişmesi daha güzel değişmelere işarettir. Türkiye, geriliği ve yoksulluğu yenecek olan ekonomik ve sosyal yapı değişmelerine böyle ulaşacak. Eğitim, bu temel değişmeye yardımcı olmalı, yani insanı, hayata karşı devrimci tavırlı yapmalıdır.

Böyle bir eğitim elbet çok zordur. Ama hangi güzel iş kolaydır? Paça ıslanmadan balık tutulur mu? Sömürünün, gerilik ve yoksulluğun güçleri tepe aşağı giderken çok saldırgan olurlar. Bu yıllar işte o zor, fakat güzel yıllardır. 1969, bu zor yılların savaşını verenlere ve Yüksek Türk Halkına kutlu olsun.

TÖS — TÖDMF

Genel Merkezler: Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 14/1-12, Yenişehir — ANKARA

TÖYKO'dan Mektup:

Merkeziyetçilik mi?

OSMAN BOLULU
TÖYKO Yönetim Kurulu Başkanı

Bir temsilcimizden aldığımız mektupta, "Merkeziyetçilik yapılıyor" eleştirisiyle karşılaştık. Gerçi bu konu, TÖYKO'nun üstünde özellikle durması gereken bir sorun niteliğini ve özelliğini kazanacak ağırlıkta değil. Ama yine de söz etmek, açıklamak gereğini duyduk. Çünkü, ağır,

(Devamı sayfa 2'de)

—oOo—

TÖS ÜYELERİNE İNDİRİM

Genel Merkezin girişimi sonucu aşağıda yazılı tiyatro TÖS üye kartını gösteren öğretmen ve eşlerine indirimli bilet verecektir.

İlgili sanat kuruluşlarına teşekkür eder durumu sayın üyelerimize duyururuz.

1 — MARKOPAŞA KABARE OYUNCULARI
(Mithatpaşa Caddesi No. 46)
Kabare oyunu ve içilecek şeyler dahil normal fiyat 15 TL. Pazartesi Salı günleri TÖS'lülere 10 TL. program 21.30 da başlar 20.30 da salon açılır. İsteyen müzik dinlemek üzere girebilir.

2 — YENİŞEHİR - ÖZDEMİR YÜCEL TİYATROSU
(İzmir Caddesi)
Normal fiyat 10 TL. İndirim hergün % 50.

3 — MALTEPE KOMEDİ TİYATROSU
Normal fiyat 10 TL. Pazartesi günleri % 50 indirim.

başyazı

Bir Konferanstan İzlenimler...

Fakir BAYKURT
Genel Başkan

Aralığın ortasında Ankara'da bir konferans toplandı. Üçüncü Milli Sosyal Hizmetler Konferansı. Aile, nüfus, gençlik, sakatlık, kocalık, vb. sorunlarını ele alan konferansın bazı oturumlarını izledim. Bir lüks ki, bu kadarı sanki sadece bizde var gibi gelir bana. Adından başka bir şeyi olmayan nice kurumlar, halkın duymadığı, bilmediği, yüzünü görmediği kurumlar biliriz ki, lüks yapılara konmuşlardır. Bir masraf, bir gider, dayansın devlet bütçesi dayanabilirse...

Koca İstatistik Enstitümüz: Önünden geçtim.. Standartlar Enstitümüz... Burada Sosyal Hizmetler Konferansı.. Serim Timur hanım "Yeni bir sosyal hizmet" olan "Aile Plânlaması"nı anlatıyor. Serim Hanım Hacettepe'de çalışıyor. Bilmiyorum ne alıyor, ne geçiyor eline. Bizim Doğum kontrolüne karşı bildirimiz çıktığı zaman bir bay arkadaşıyla Genel Merkeze âdeta bir baskın yapıp cahilliğimizi anlatmaya çalışmıştı. Bu konferansında da % 3 arttığımızı, 1927'de 13 milyon iken bugün 32 milyon olduğumuzu, 70 yıl sonra 240 milyon olacağımız, bu artışı sınırlamak zorunda olduğumuzu anlattı. Hacettepe yoluyla yapılan anket çalışmalarından örnekler verdi.

Osman N. Koçtürk de vardı. Kalkıp itiraz etti. Salon bir karıştı. Söz verelim, vermeyelim, bugün konuşsun, yarın konuşsun. Ertesi gün konuşturmaya karar verdiler. Gittik dinlemeye. Ama doğum kontrolünün bütün "ağır topları"nı hazır etmişler geceden. Serim Timur konuşurken orada olmayanlar Koçtürk'e karşı konuyu kurtarmaya gelmişler. Ankara Doğumevinin Başhekimi Dr. Ziya Durmuş çıktı konuştu: "Kadınlar doğum istemiyor. 18 yaşında Hatçe düşükten öldü, Fatma düşükten öldü. Öldü öldü..." Biz de dinledik. Niçin istemiyor bu kadınlar? Türlü nedenleri var tabii. Ekonomik, sosyal... 18 yaşında çocuk istemeyen ana olur mu? Olursa bu doğal mıdır? Dr. Durmuş konuya sadece bir hekim olarak baktığını söyledi, zorluklar içerisindeki analara yardım etmek lâzım, biz de ediyoruz. Aile plânlaması bu açıdan çok yerindedir, demeye getirdi.

Koçtürk ise, bazı dergilerle, belgelerle çıktı kürsüye. Bunun bir emperyalist uygulama olduğunu, gelecekte bizi zayıf bir ulus yapma amacına yöneldiğini, bizimle birlikte iyi üreyen bütün geri bırakılmış, yoksul uluslara uygulandığını anlattı. Amerikan kaynaklarından bu iş için verilen ödenek tutarlarını okudu. Yazanı, basanı belli olmayan, bizdeki ve başka ülkelerdeki yasaların gereğine uymadan dışarda hazırlanmış birtakım propaganda kitaplarını gösterdi, küpten çıkan devin, çok çocuktan bunalan Ayşeye na-

(Devamı sayfa 4'de)

Memur Kıyımı Haftası

Türkiye Kamu Personeli Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK PERSEN) 4 Ocak 1969 dan itibaren bir Memur Kıyımı Haftası yapmayı kararlaştırmıştır. Haftanın ağırlığı da

(Devamı sayfa 4'de)

—oOo—

Makal'ın istifası kesinleşti

Adana'da ilköğretim müfettişi iken Bakanlık emrine alınan, Danıştayın icrayı durdurma kararıyla İstanbul Sağırlar Okuluna öğretmen olarak atanan tanınmış yazar Mah-

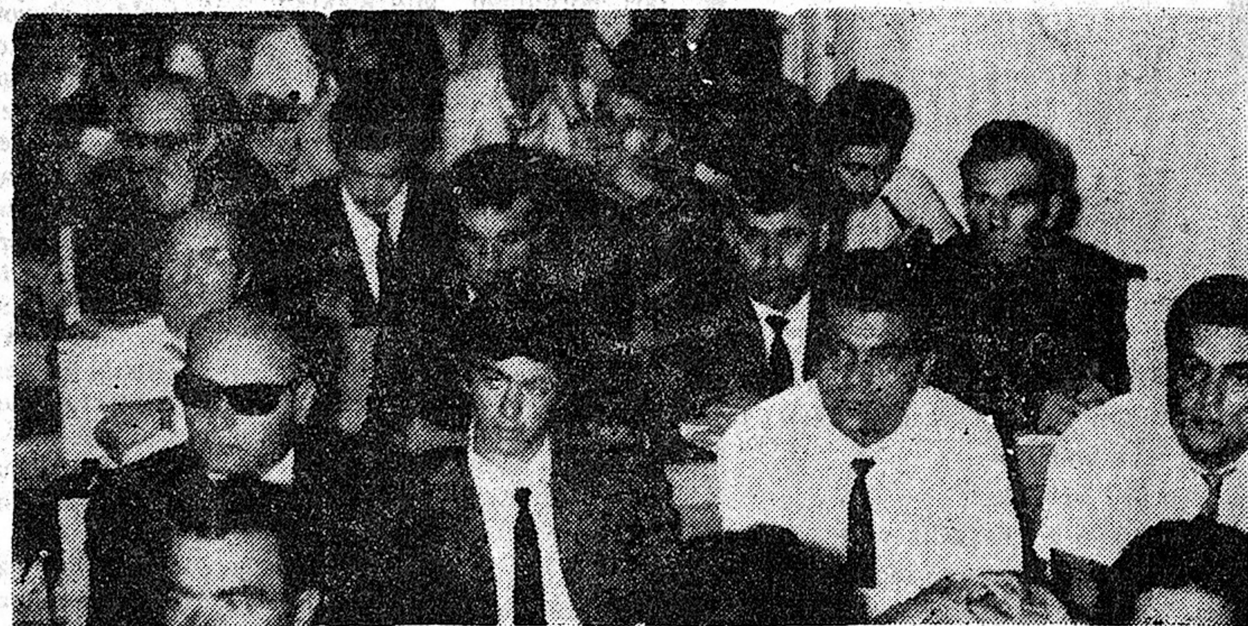
(Devamı sayfa 4'de)

—oOo—

Özel Eğitim Bakanı

Boykot halinde olan iki yüksek teknik okulu İstanbul'da bir yürüyüş ve bir tartışma düzenleyerek, özel yüksek okulların kapatılmasını ve kendi okullarına ait Teşkilât Kanununun çıkarılmasını istemişlerdir. "Çek elini ilimden

(Devamı sayfa 4'de)

● Bir seminerde konuşmacıyı izleyen öğretmenler.

Yöneticilerin Gezileri

Trakya gezisini tamamlayan Genel Başkanımız bir süredir Ankara'da çalışıyor. Buna karşıt İkinci Başkanımız 8 Aralıkta olağan kongresini yapan Aydın Şubesini ziyaret etmiştir.

Yıllardır tek yönlü ve faşist mantıklı bir vali ile kayıtsız şartsız ona bağlı bir müdürün saldırılariyle savaşan Aydın'lı öğretmenler TÖS'e bağlanmış umutları ile kongrelerini yaptılar.. Kongreye katılan İkinci Başkan da söz almış, genellikle Sendikacılıkta dağılmanın ve çok sendikanın zararlarına ve öğretmen sorunlarının yurt sorunları için de bir bölüm olduğunu belirtmiştir. İkinci Başkan bu gezisinde, Ödemiş ve İzmir Şubelerini de ziyaret etmiştir.

onbeş günün OLAYLARI

Öğrenciler Karşı Çıktı

5 aralıktan bu yana yurt dışında olsun yurt içinde olsun sosyal dalgalanmalar sürüp gidiyor.

YURT İÇİNDE

Toplumumuzu, özellikle mesleğimizi ilgilendiren olaylardan bazılarını hatırlatmakta yarar buluruz:

Üniversiteler Özel Yüksek Hukuk okuluna karşı çıktılar. Geçen sayımızda haberini verdiğimiz Özel Yüksek Hukuk Okulunun öğretime başlama izni, İstanbul ve Ankara Hukuk Fakülteleri öğrenci ve öğretim üyelerinin baskısı so-

(Devamı sayfa 3'de)

Öğretmene Mektup

Öğretmen Ruhu

İ. SAFA GÜNER
TÖS II. Başkanı

8 Aralık akşamı saat 20.30 da Ödemiş'e vardık. TÖS Şubesi Başkanı Sayın İsmail Bozoğlu bizi şube binasının dış kapısında karşıladı. Ödemiş'e Aydın'dan geldik. Aydın şubesinin 8 Aralık günü olağan kongresi yapıldı. Şubemizin başkanı Sayın Yaşar Bal ile Sayman Şerafettin Kılıç'ın ısrarlı çağrıları üzerine gitmiştim Doğrusu ben çok yararlandım. TÖS ülküsü etrafında toplanan dostları tanıdım. Devrimci Eğitim ruhunun devrimci eğiticileri arasında geçirilen saatler insana çok şeyler kazandırıyor.

Aydın kongresi aynı zamanda bir bölge semineri niteliğini taşıyordu. Komşu ilçe şubelerinin yöneticilerinden ve üyelerinden katılanlar çoktu. Sultanhisar'ın sendikal savaş gazilerinden Süleyman Petek, yeni şube başkanı Ramazan ve üyeleri Yatağan şubesinin bilinçli başkanı İzmir şubesinin her çıkmaza çıkar yol bulmakta hünerli zeki başkanı Ferhat Aslantaş ile sayman ülkücü Nazmi Erdem ve adlarını aklımda tutamadığım bir çok TÖS'lü dostlar oradalardı. Ferhat Aslantaş Ödemiş'de saat 02.30'a kadar süren sendikal sohbete katıldı ve yolculuğumuz da bizi yalnız bırakmadı.

Ödemiş şubemizin 200'e yakın üyesi vardır. Bunlardan 35'ten fazlası TÖYKO ortağı olmuş. Ödemiş'e gitmemizin nedeni TÖYKO temsilcisinin isteği ve öğretmenleri bölme, TÖS'ü dağıtma niyetini taşıyan çabalardı.. Bana bir belge gösterdiler.. Gerçekten üzücü bir şeydi bu.. Ötedenberi arkadaşlarımızın dikkatini çektiğimiz oyunların çirkin ve acınacak bir örneğiydi, bu belge. Milliyetçilik fırması altında meslek bölücülüğü gayreti içinde bulunan bir kişinin Ödemiş de bir arkadaşına yazdığı mektuptu bu!.. TÖS'den ayrılıp İLKSEN'i kurmasını, bu takdirde kendisi için çok iyi şeyler elde edileceğini yazıyordu. İşveren idare adına adamlarda bulunur. Bu Milliyetçi sıfatına bürünmüş adam (meslekdaşdır ama mesleği satmış birisi olduğu için diyorum) bir köşe kapmış. Mesleğimizin şeref ve haysiyetini bir pula değişip dairede müdür yardımcılığı sandelyesine çökmüş. Şimdi de İLKSEN'i kuracaklara adaklar dağıtma cömertliği içinde!..

5 Temmuz 1968 günü Ankara Eğitim Koleji salonunda yapılmakta olan T.Ö.D.M.F. 21. Kurultayında bir delege, İLKSEN'i Milliyetçilere benzettiği için sert tepkilerle karşılandı. İLKSEN'cilerin bu duyarlığını takdir etmiştim. A-

(Devamı sayfa 4'de)

Düzen Köşesi

Merhamet Ticareti

ARİFOĞLU

Oturduğum ev ile çalıştığım yer arası ölçmece 1 kilometre ya gelir yada gelmez. Burası Anayasa'nın 2. maddesi ile (Türkiye Cumhuriyeti, insan haklarına ve başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, millî demokratik lâik ve SOSYAL bir hukuk devletidir.) diye nitelenen Türkiye Devletinin başkentidir.

Hava dumanlı. Tam kapayı sayılmaz. Ama soğuk. Sıcaklık sıfır, değilse bile sıfır üstü 1 den yukarı değil. Caddeden iki yöne taksiler, jipler, otobüsler, troleybüsler, akıyor. İnsanlar birbirlerinin topuklarına basa basa, dirseklerine sürte sürte gelip geçiyorlar.. Bir de yaya kaldırımlarında oturanlar var.. Bu oturanlardan dördünü anlatmalıyım.

1 — Bir çocuk: İlkokul çağında 9 veya 10 yaşında. Tekel'in çay paketleri sevkettiği veya billuriye mağazalarının eşyasından boşalan mukavva kutular açılmış, birkaç tanesi üst üste konmuş minder yapılıp üzerine oturtulmuş. Uyuklar pozunda. Biliyorum ki uyumuyor. Başı açık. Pekmez tulumu rengindeki karnı göbeğine dek açık. Bir avucunda birkaç madeni para uzatmış, dileniyor. Bu oğlanın yaşıtları o saatte, okulda cıvıl cıvıl oynuyorlar. Sinemalarda haykırışıp bağırışıyorlar. Bunun onlardan farkı nedir. Kavruk teni mi? Çıplak ayağı mı? Sümüklü burnu mu?..

2 — Çocuktan geçtim. Yüz metre kadar ilerledim. Bir dizini altına bükmüş sağ elini arkasına uzatıp payanda yapmış. Sol avucu dileniyor. Öne doğru uzattığı ayağının parmakları yanık. Mosmor bir deri. Parmak diplerinden boz boz kemikler görünüyor. Gök saçlı bir adam.. Bu da vatandaş. Çocukları, torunları bile vardır belki. Olmamasına neden yok sanırım... Küp gibi bir gövdesi var. Demircilerinkine benzer pazulara sahip.. Ne için ve kim için dilenir. Sosyal devletin vatandaşı bu!..

3 — Trafik tıkandı. Taksilerin burunlarına sürtündüm. Dolmuşların çamurluğuna dayandım karşıya geçtim. 30 yaşlarında olabilecek bir insan. Lâcivert kumaştan olduğu anlaşılan bir ceket omuzların yırtıkları dirseklere doğru sarkmış. Ten rengi ötekilerine benzer sağ eline dayanarak kıçının üstünde kaymaya çalışıyor. Sol el tezgâhtarlık yapmakta. Ayakların sakatlığına dair bir belirti yok... Sol omuz gözümü çekti. Tam köprücüğe eklenen yerde bir yumru var. Kıpkızıl. Yumruk yapılmış elin parmakları gibi yol yol kemik setleri görünüyor. Bunu omuz kemiğine benzetemedim. Ay ramazan ayı. 12 ayın sultanı. Vatandaşlarımız merhamet ticaretinde..

4 — Şimdi Gökdelene yaklaştım. Onun karşısında kaldırımda. Gelip geçenlerin bacakları arasında yuvarlanır gibi tostomar bir adam.. İki ayağı dizlerinin altından birbirine sarılıp çatallanmış ayaklar çıkın gibi topak topak.. Dileniyor.. Hangi elini açmış. Neden ve kim için dilenir.

Bunlar düzenimizin gereği midir. İnsanların kaderi midir? Kadere tekme vurup zarını patlatma çağına ne zaman ulaşacağız?..

Menemen olayının 38. yıldüneminde

Kubilay Yolu

(NECATİ YILDIRIM)
TÖS. ULA. ŞUBESİ ÜYESİ

Atatürk, Menemen'de gericilerin ayaklanmasından sonra İzmir'e gelir. Türk Ocağındaki konuşmasında o zamanın ileri gelen devrimci aydınlarına şunu soruyor Atatürk:

"— Çocuklar, sizler de birey olarak yada küçük-büyük topluluklar halinde köy köy dolaşıp köylülerimizi devrimlerimiz hakkında aydınlatmak gereğini duymuyorsunuz. Bakın iki-üç gerici yobaz neler başarıyorlar?"

Aydınlardan birisi ezile büzüle soruyu şöyle yanıtlayabiliyor:

"— Paşam, ödeneğimiz yok ki!"

Ödenek olmadığı için elikolu bağlamak, oturmak mı gerekmektedir? Devrimci - ay gerekmektedir? Devrimci - aydın kişilere yakışır mı böyle bir tutum? Aydınların yanıtlarını doğru bulmaz Atatürk:

"— Köyleri dolaşmak için ödeneğiniz yokmuş?.. Bu ödeneği nereden ve nasıl sağlanabileceğini Menemen gericilerinden, Laz İbrahim Hocadan, Nalıncı Hasan'dan, Manifaturacı Osman'dan, Sütçü Mehmet'ten öğrenin efendiler!"

Türk Ocağında aydınlarla Atatürk arasında geçen konuşmadan yazımızda belitmek istediğimiz kimi gerçekler ortaya çıkmaktadır.

Tarihin yapraklarını geri çevirecek olursak Menemen olayında Cumhuriyet yedi yaşındadır; ilk okula yeni başlamış bir çocuk gibi. 1924 Anayasasının "devletin resmi dini islâmdır" diyen ikinci maddesi de 1928'de kaldırılmıştır. Türkiye iyiye, güzele, gerçeğe, doğruya kısacası şeriat yolundan bilim yoluna geçiş dönemindedir. Su uyur, düşman uyumaz örneği gericiler, devrim düşmanları uyurlar mı? Devletten maaşlı Menemen Hastahanesinde imamlık yapan Laz İbrahim, Mani sa çevresinde gericilik olaylarının tohumunu ekmektedir. Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmakta en büyük tehlike olan şeyhler, dervişler topluluğundan Giritli Mehmet, Nalıncı Hasan, Manifaturacı Osman, Sütçü Mehmet "halifeler halifesi" Laz İbrahim'in çevresinde toplanmışlardır. Devlet düzeni içinde kendilerine yer verilip maaş bağlanmış bu hocalar:

"Araplarla, sultanlar gelecek"

"Fes giyeceğiz" diyorlardı. Karanlık düşünceleri halka yaymakla ekmek yedikleri sofraya bıçak soktuklarını açıkça gösteriyorlardı. Artık, 23 Aralık günü "Vatan Kurtaran Şaban"lar gibi Menemen'e girdi Tarikat kargaları. Sanki islâm dini yıkılmış, yokolmuştu; peygamber adına kurtaracaklardı. Atatürk'ün kaldırdığı hilâfeti getirmek, saltanatı kurmak için öğretmen (subay) Kubilây'ı nasıl şehid ettikleri resmi belgede yani savcının satırlarında görülmektedir: "Bıçağı ile bu vazife kurbanı Türk ordusunun genç bir subayı ve asil Türk evladı Kubilây tam bir canavarca hisle şehid ediliyor. Bununla kalmayan Mehdi, kesik kafayı saçlarından tutarak orada bulunan, silindir şeklindeki taşa vuruyor ve etrafını, elinde kesik baş biraz gezdikten sonra, meydana gelip kelleyi bayrak direğine geçiriyor."

Menemen'de kurulan Divanı Harp'te yargılanan Derviş Mehmet ve arkadaşları asılmıştır bilindiği gibi. Menemen ayaklanması "yüzyıllarca devam eden cve Osmanlı İmparatorluğu'nun her bakımdan geri kalmasına sebep olan gericilik hareketlerinin sonu" olarak yazılmaktadır, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi sayfalarında. Oysa, günlük olaylarla yakından ilgisi olmayan yada olayların temel nedenlerini araştırmayan çocuklar, gericilik bayrağının dalga dalga yurdumuza yayılıp her yanda ısırgan otları gibi bittiklerini nerden bilecekler?

Ömür boyu sürecek bir şarkı gibidir gericilik olayları. Karanlığın bulunduğu yerlerde durmadan ortaya çıkmaktadır. Ulu Hakan Abdülhamit'lerin, Vahdettin'lerin özlemini çeken Atatürk düşmanları, "vicdan özgürlüğü" adı altında karanlıktaki yarasalar gibi uçuşmaktadırlar. 31 Mart gericilik ayaklanmasını yürüten VOLKAN gazetesini de geçen çığırtkan yayınlarda kara kuvvetin çığlıkları duyulmaktadır. BABIALİDE SABAH adındaki bir İstanbul gazetesinin 4 mart 1968 tarihli sayısında (MENEMEN HADİSESİNİN İÇYÜZÜ) başlıklı bir yazıda "üzerinden 38 sene geçmesine rağmen halkat daha ortaya çıkmamış" denilmektedir. Yazının bir yerinde olayın içyüzünü şöyle belirtiyor, Münevver Ayaşlı:

"Şunu yazmak ve belitmek isteriz ki, bu genç subay namzedi, yani Kubilây, namaz vakti camiye giriyor ve halkı, bilhassa sarıklı ve yaşlıları tekmelemeye başlıyor ve hadise bundan meydana geliyor." Hey gibi hey!.. Nasıl da gerçeği ortaya çıkarmış otuz sekiz yıl sonra bu yazar? Artık tarih sayfalarındaki yanlışı (!) düzeltmek gerekmektedir-

Atatürk'ün "Bu memleket şeyhler, dervişler memleketi olamaz, insan olmak için uygarlaşmak kâfidir" sözünü unutarak; 10 Kasım 1968 tarihli sayısında BUGÜN Gazetesi de, "Atatürk, yurdu, hocalarla, sarıklı, cübbeli, elinde tesbih olan insanlarla kurtardı" demekle gerçekleri geniş halk topluluğunun gözünden gizlemek istemektedir.

Çıkarcı politikacılar, iç ve dış sömürücülerle elele verek insanların kutsal duygularını kene gibi sormaktadırlar. Ne için mi? Ziya Paşa'nın "ol saltanatın yeller eser şimdi yerinde" dediği Sultan Süleyman tahtında daha çok kalmak, daha çok sömürmek için insanları. Cumhuriyetin temel ilkelerini kökten sarsıcı bir nitelikle oy goygoyculuğu adına din üzerinde tehlikeli oyunlar oynanmaktadır. Bir sömürü düzeninin kuklası olan kuran kursları, imam hatip okulları, komünizmle mücadele dernekleri, milliyetçi Öğretmenler Dernekleri demir ağlar gibi örmüşlerdir yurdumuzu. Atatürk'ün sağlığında kara baykuşlar gibi susanlar, karanlık artıkça ötmektedirler artık. İşte Bursa'daki damışma toplantılarında açıklanan bildirileri örneğin biridir:

"Hakimiyet milletin demek, hakimiyet müslümanlığın demektir!"

"Türkün ve islâmın yeni bir adamı zuhur edebilir. Genç müslümanlar bugün, dünü hayranlıkla seyretmektedirler!"

"Tarihimizde vatan haini padişahlar yoktur. Sadece onları vatan haini gösteren hainler vardır!"

"Herkes dinden anlamıyor. Bunun için, dinî konularda yetkili hâkimlerden teşkil edecek bir mahkemeye zaruret vardır. Aksi halde hep aleyhimize karar verilir!"

"Eskiden çocuklar mektebe ilâhilerle götürülürdü. O devre yetişemediğimiz için üzüntü duyuyoruz!"

"Memleketimizde islâmiyet yanlış anlaşılmaktadır. İslâmiyette dünya işleri ile din işleri birdir.'

Atatürk ve devrim düşmanları, görüldüğü gibi açıktan açığa din devleti kurma yolunda örgütlenmektedir. Tarikat kargalarının azgınlıklarını "vicdan özgürlüğü" diye göstermek, minareye kılıf hazırlamak gibi gülünç gelmektedir insana.

Hey gibi hey!.. Mustafa Kemal'in 4 Eylül 1919 tarihinde tam bağımsız yeni Türkiye Devletini kurmak için bir kurultay topladığı Sivas'ta bugün, bir gazetenin hilâfet isteyeceğini kim düşünecekti? Galip Temir, HABER Gazetesindeki yazısında işte hilâfet istiyor.

"Anayasamıza her nasılsa, bir yanlışlık sonucu olarak T.C. lâik bir devlettir, gibi bizim toplum yapımıza hiç uymayan bir madde girmiştir. Bir şeriat devleti kurmak, hilâfeti diriltmek gibi kutsal amaçlar peşinde koşanların arabalarının tekerleğine taş koymağa kalkışmayı satılmışlıktan başka anlama almanın olanağı var mıdır? Büyük Hakan Sultan Abdülhamit, özgürlüğü örtü yaparak ortaya çıkan vatansızlarca tacından edildi. Atatürk çıktı, Vahdettin'i saltanatından etti. İlke dedi, devrim dedi, daha birçok gâvur buluşlarını geirdi ve aklımızı karmakarışık etti. Şimdi biz islâmın bayrağını bütün dünyada dalgalandıracak bir öncü bekliyoruz.'

A'dan Z'ye dek her yurd sorununa "Boşvermişşsim dünyaya" gözüyle baktığımız için Atatürk düşmanlığı ve gericilik eylemleri olağan bir durum sayılmaktadır artık. İşte daha geçtiğimiz yaz, Konya'daki ayaklanmada öğretmen örgütlerine olmuştu gericilerin ilk saldırıları. Düzce'de düzenledikleri sanat şölenleri taş ve silâhlarla basılmıştır. Birecik'te TÖS. Genel Başkanı Fakir Baykurt, çürük domates ve taş yağmuruna tutulmuştur daha dün! Ayrıca kentlerde, kasabalarda Atatürk heykeline yapılan saldırılar!.. Bir gecede kırılan Atatürk heykelleri!... Anadolu kasabasında Atatürk heykelini diktirtmemek için meydan kavgaları!.. Hangi birini yazalım? Gericilik olayları öyle çok ki sığacak gibi değil sayfalara.

Öğretmen, "ağır ve oturaklı adam" olmadığı için mi nedir, her gericilik olayında saldırıya uğruyor. Öğretmen dögülüyor. Kimbilir belki de "ağır ve oturaklı adam" yapmak istiyorlardır artık. Oysa, öğretmenler silâhlanıp saldırganlığa geçmiyor. Öğretmenler döğmüyor, insanların boğazını kesmiyor koyun boğazlar gibi. Öyleyse öğretmene nedendir düşmanlıklar? Bu düşmanlıklar nereden geliyor? Bu soruları yanıtlamak için filozofluk gerektirmez. Neden mi? İşte nedeni: Sosyal adaletsiz, verimsiz, sömürücü bir ekonomik düzende halk soyulmaktadır. Herşeyin Tanrı'dan geldiği inancındaki insanlar, zenginlik ve yoksulluğun da Tanrı'dan gelebileceği düşüncesiyle uyutulmaktadır. Ve kendi çıkarını sürdürmek sevdasındaki sömürücü, yüzde sakal, dilde dua, başta sarık gibi bir takım işaretlerle din dokunulmazlığına sığınmaktadır. Oysa öğretmen, milyonların emeğinin nasıl sömürüldüğünü görmektedir. Çünkü gece gündüz halk içinde yaşayan bir insandır. Gözleriyle gördüğü için de gönlü katlanamaz.

Çıkarcı politikacıların oy goygoyculuğu için maşa olarak kulandıkları, gericilik, hilâfet, din, milliyet, mukaddesat "cihat" cılarını bir takım düzmece dernekleriyle yeniden ortaya çıkarmaları boşunadır. Çünkü öğretmen, Devrim Şehidi Kubilây yolunda yürümektedir. Atatürk devrimleri ve anayasa ülküsünü halka götürmek için eğilmeden, bükülmeden, dimdik başlarıyla işte yürüyorlar...

Şimdi Uzak Bir Köyde...

Talip APAYDIN

Şimdi uzak bir köyde öğretmensiniz. Kar yağmış, yollar kapanmış. Akşam üstü öğrencileri paydos etmişsiniz. Odanızda yalnızsınız. Tahta peykeye serili yatağınız, üstü eski gazete kaplı basit masa, iki sandalye... Gaz lâmbasını yakmışsınız. Köyde ses seda kesilmiş. Dışarda acı bir rüzgâr esmekte. On gündür ne mektup, ne gazete...

Unutulmuş binlerce köylerimizin birinde öğretmensiniz. Kaskatı gerçeklerin ortasında, tek başınıza.

Duvardaki aynaya bakıp düşünüyorsunuz. Yüzünüz solgun. İyi gıda alamıyorsunuz, besbelli. Hem paranız yetmiyor, hem aradığınızı bulamıyorsunuz. Üstelik çok çalışıyorsunuz. Birkaç sınıfı birden okutuyorsunuz. Bütün sınıflar iyi yetişsin istiyorsunuz. Birinci sınıflar, ikinci sınıflar ,beşinci sınıflar. Kızlar, oğlanlar. Kimisinin kalemi defteri yok, kimisinin kitabı yok. Üstleri başları perişan. Kimi yalın ayak. Kiminin ayağında kara lâstik. Çoğu takır takır öksürür. O gedik dişli Kâzım. O Ufak Ali. O yamalar içinde Hatçe...

Okulun haritası yok. Tebeşiri az. Sıralar kırık. Soba tüter. Muhtar kulak asmaz. İdris ağa "idare et" der. Kendi evleri daha iyi değil zaten. Bir yoksulluk, bir tükenmişlik nereye baksan.

Kalkıp geziniyorsunuz odanın içinde. Hasta gibisiniz. Bilinmedik bir yerleriniz ince ince ağrıyor. Kapıdan pencereye, pencereden kapıya gidip geliyorsunuz. Kafanızda sürü sürü anılar. Okul yılları, öğretmenleriniz, arkadaşlarınız. Şimdi hepsi uzak birer hayal. Sesleri renkleri, fikirleri... Neydi o sonu gelmez tartışmalar? O nutuklar? Şimdi buradan bakınca ne kadar anlamsız? Ne kadar havada? Hiç birinin faydası yok. Hiç biri yararlı değil. Bu katı gerçeğin ortasından geçmeden söylenmiş kupkuru şeyler. "Ben burada ne yapabilirim? Neyi nasıl kurtarabilirim? Bana bunlar öğretilmedi. Duvarlara bel bel nutuk atıldı. Bir saat gibi kurdular bizi. Şimdi ne arayan var, ne soran. Burada ne yapıyorum, nasıl başarabilirim, bir yol gösteren yok. Yardım eden yok. Yolladılar kuş uçmaz, kervan geçmez bir köye. Bin bir zorluğun içine. Bir gazete bile bulamıyorum okuyacak. Koptum dünyadan. Kaldım tek başıma. Nerde benim öğretmenlerim, nerde müdürlerim, nerde bakanlığım? Bir bedenin en uç organı, örneğin bir küçük parmağı ben isem, hani bana bağlanacak damarlar? Nedir bu kopukluk? Neden bu kadar yalnızım burada?"

Odanızda geziniyorsunuz. Gölgeniz de sizinle birlikte geziniyor duvarlarda. Bir büyüyerek, bir küçülerek. Sobaya iki odun atıyorsunuz. Ormanın biraz daha küçüldüğünü düşünüyorsunuz. Dışarda soğuk bir rüzgâr esiyor. Başka ses yok köyde. Her şey ölü gibi. Şimdi şehirlerde şıkır şıkır ışıklı caddeler. Sinemalar, tiyatrolar.. "Ben de mi kaçayım oralara? Bu köyde çalışmaya gücüm yetmiyecek mi? Peki ama bunun sonu nereye varacak? Köylü nasıl eğitilecek? Bu insanlar içinde bulundukları durumun farkına nasıl varacaklar? Yoksa bu istenmiyor mu? Bir kuşku gittikçe büyüyor beynimde. Ben ki hiç böyle düşünmezdim eskiden. Şimdi bakıyorum da bu tutuş yanlış. Bu tutuş yetersiz. Korkunç bir bencillik sarmış herkesi. Açıkça görüyorum, paçasını kurtaran kaçıyor bu köylerden. Hiç bir iz bırakmadan, hiç bir çizgi çekmeden, gelen kaçıyor. Çünkü buralarda çalışacak güçte yetiştirilmiyoruz. Çünkü gerekli yardım arkadan gelmiyor. Tek başımıza bırakılıyoruz. Bu böyle başa çıkmaz. Köy gerçeklerinden söz eden bir öğretmenimiz vardı, hatırlıyorum. Köy kalkınmadan Türkiye gerilikten kurtulmaz, derdi. Asıl kurtuluş ekonomik kalkınmayla mümkün, derdi. Şimdi düşünüyorum da ne kadar doğru buluyorum. Şu köyün karanlığı, geriliği doğruca yoksulluktan geliyor. Bitmiş, tükenmiş insanlar. Bunlara okuma yazma öğretmekle fazla bir şey değişmiyecek. Gene aynı yaşantı sürüp gidecek. Elimde bir güç olsa diyorum, öyle şeyler öğretsem ki, bu köyün insanları hep birlikte çalışıp kazanmaya başlasalar. Ceplerine para girse. İnsan onuruna yakışır şekilde yaşasalar. Yeseler içseler, giyinseler. Evlerini düzeltseler. Sokaklarını onarsalar. O zaman benim okulum da düzelir. Bu perişanlıktan kurtulur. Köylülerimle birlikte beni de mahveden yoksulluk. Başka değil..."

Açlığınızı duyuyorsunuz. Gidip erzak dolabına bakıyorsunuz. Ekmekler kurumuş, bulgur azalmış. Birkaç patates, bir iki kuru soğan... Ne yapmalı, ne yemeli? Boğazınız tıkanıyor. Kocaman bir yalnızlık doluyor içinize.

Şimdi politikacılar gene ne nutuklar çekiyorlardır. "Yapacağız, edeceğiz. Mamur ve müreffeh Türkiye..."

Tencereye su doldurup sobanın üstüne koyuyorsunuz.

"Bu bizim emeklerimiz, bu bizim çilelerimiz."

Gözleriniz doluyor. Hıçkırmamak için kendinizi tutuyorsunuz.

— Yok! diye bağırıyorsunuz. Köy öğretmeninin halinden anlıyan yok! Yalnız benim işim değil bu köyleri uyandırmak. Nerde öbür görevliler? Neden bu kadar yalnız bırakırlar beni? Nerde benim amirlerim? Neden hiç arayıp sormazlar? Bir seslerini duyayım hiç değilse. Bana birşeyler söylesinler. Bu karanlığın içinde ben tek başıma ne yapabilirim? Bana yol göstersinler!"

Odanızda geziniyorsunuz. Sıkıntılar içinde, yorgun, bitik, gidip geliyorsunuz, kapıdan pencereye, pencereden kapıya. Bir çıkar yol arıyorsunuz. Bulamıyorsunuz.

LOKAL

TÖS - TÖDMF Dernek - Sendika Lokalleri Türkiyemizde bugünkü işleyişiyle çoğunluk Dernek Lokallerinin kötü, değişmez yazgısına uğramış. Kötü LOKALCİLİK - KULÜPÇÜLÜK anlayış uygulamasından kurtulamamış. Süs için birkaç kitap bulundurulan kitaplık dolaplarının üstüne kilit asılıp, önüne dolap kapaklarının açılmasını olanaksız yapan yüksek, yerli masalar konmuş. Üye olsun olmasın korkunç kumarcılar dadanmış. Kimilerinin Tüzüklerinde bulunan, belirsiz, ".. her türlü oyun oynanabilir." sözünün güdük gölgesine sığınılmış. İlginçtir, Dernek - Sendika birleşmesi de bu yönden işe yaramış; Dernekte kumar oynanır da, Sendika Lokalinde oynanamaz gibi yadırgı bir anlayış var. Hem sonra üye olmak için Ödenti - Bağış vermekle, Yönetim Kurulundan 2 kişinin onaylaması yeter görülmüş. Zaten üyelikten çıkarılma işleminin de pek uygulandığı yok.

Bu durum sizce de bilindiği gibi, bugünkü olanaklar içerisinde çoğunlukla Dernek - Sendika - Lokal uygulamasının içiçe olduğunu da biliyor sunuzdur. En yakını benim bu yazımda da birbirine karışmış durumda.

İşin en korkuncu, Kuruluş İlkesinde HALKÇILIK yatan benim Dernek Sendika Lokallerim HALKIN GÖZÜ'nde ASRİ KUMARHANE durumuna düşmüş. Kısacası Sayın Yazar Fikret OTYAM'ın HABUDİYAR adlı kitabındaki, 25 kuruşluk uykular uyunan SABAHÇI KAHVELERİ olmuş.

Bu durum benim gibi pek çok öğretmeni de tedirgin etmekte. TÖS'ün düzenlediği Devrimci Eğitim Kurultayı'nda da bir çok Şube Temsilcilerince yakınmayla dile getirildi. Ayrıca bundan birkaç sayı önceki TÖS Gazetesi'nin Başyazısında da Sayın Genel Başkanımız Fakir BAYKURT bu durumu bütün açık kesinliğiyle yazdı; önce kendimizi eğitmedikçe Halkımızı Eğitmek iddiasında olamayacağımızı belirtti.

Kaldı ki, isterse bu durum yalnız beni tedirgin etsin. O ki ilgili Tüzükler, Ülkücü Gerçek Anlayış benim yanımdadır, tek kişi de olsam en güçlü, haklı benim. Hiç bir desteğe gereksinmem yok.

Sonuç olarak diyorum ki, hiç kimse benim Derneğimi Sendikamı bu duruma getirmek gücünü, hakkını kendinde göremez!

En içten Sevgi-Saygılarımla

Öğretmen
Emin SEVİNÇ

TEKZİP

ASILDO LAPÇEVİRE NTÖSDÜR. NUSRETKA

rakurum niçin açığa alındığını, neticede Sivas Lisesine atandığını çok iyi biliyor O bu neticeye çoktan razıdır. Yalvaç Lisesi Müdür Yardımcısı Tosun Türkoğlu gerçek milliyetçidir, dolap da çevirmez. Ama, suçluları koruma ve temize çıkarma dolabını çeviren TÖS'ün karşısındadır. TÖS'ün çevirdiği dolap değil yürütmeyi, akılları dahi durdurur...

TOSUN TÜRKOĞLU

Yurdumun Köylüleri

Kapalı gözlerini aç artık,
Kaldır şu eğik başını yukarı,
Sıva kollarını,
Yürü ileri ileri
Doğaya bir başkalık verecek
O hayat tohumunu saç artık.
Yeşersin attığın tohum.
Yükselsin boy boy.
İçlerinden yaban otlarını temizle

Gelişsin toplu toplu
Soy soy.
Sararmış yüzün kanlansın,
Uykulu gözlerin
Anlamsız sözlerin
Canlansın.
Neşe dolsun ocağına yurduna
Düşme artık
Olur olmaz
Gelir gelmez
Bulur bulmaz derdine.
Vur patlasın
Savaş olmasla artık
Barış sonsuzluğa dek
Özlem o denli güzel
O denli hoş.

Abdurrahman GEZER
Öğretmen - Yalova

Merkeziyetçilik mi?

(Baştarafı sayfa 1'de)

dikta görünüşlü merkeziyetçilikle disiplin anlayışının birbirine karıştırıldığı oluyor. Kuruluşların yapısındaki özellikler unutuluyor, iş amacından kaydırılıyor. Ve bu etki altında kalan kuruluşlar, eylemde verimli bir çizgi tutturamadığı zaman; onun gereksizliği, onu yönetenlerin beceriksizliği ortaya sürülerek dâvalar yozlaştırılıyor. İşte bu noktada çözülmeler ve dağılmalar başlayabiliyor. Bu yüzden "Çayı görmeden paçaları sıvayarak" bu konu üstünde duracağız.

Merkez, bir kuruluşun genel yönetim yeri demektir. Bu sözden türeyen merkeziyetçilik sözünün anlamı ise, işleri belli bir merkezden yönetmek eğilim ve eylemidir.

TÖYKO'nun kuruluşu, tüzüklerinden de anlaşılacağı gibi, tek merkezlidir. TÖYKO'nun kuruluşundaki bu ana doku, denenmiş ve bellenmiş kooperatifçiliğin ana esprisine uygunluğundan gelmektedir. Malî bir kuruluş olan kooperatiflerde, siyasi örgütlerin, derneklerin ve benzerlerinin yapısından gelen, onların politikasına uygun düşen esneklik bulunamaz. Para matematiktir. Matematik mantıktır, belli ölçüler içinde belli sonuçlar verir. Ayrıca yasalar da, kooperatifleri belli çizgiler içine koyarak, onlardan esnekliği esirgemiş; muhasebenin kuralları ile bağımlı kılmıştır.

Toplumun her kesiminde uyulması gereken belli kurallar vardır. Bunun adına disiplin denir. Disiplin toplumsal gereklerin sonucu olarak biçimlenmiştir. Her yerde, akla dayanan disiplin kurallarına uyulmak gereği vardır. Bu zorunluluk, matematiksel sonuçlara dayanmanın yasal bağımlılığı içinde bulunan kooperatiflerde, daha kesin olarak kendisini ortaya koyar. Malî varlığını kooperatifine güvenlemiş ortaklara hesap verilirken, disiplinin demir pençesinden kurtulma olanağı yoktur. Böyle bir uygulamada, ister istemez,, merkezden yönetim kendisini belli eder, can sıksa da varlığı inkâr edilemez.

Disiplin var, merkeziyetçilik bir noktada gereklidir diye ortakların istek ve iradeleri bir kenara itilebilir mi? Kesinlikle hayır. Disiplin hiç bir zaman toplumun ve bireylerin dileklerine aykırı biçimde olamaz. Kooperatifler, ortaklarının yönsemelerini göz önüne almadan, katı bir merkeziyetçiliği uygulayamazlar.

Ancak öte yandan, ortaklar; bağlı bulundukları kooperatiflerinin merkezcilikten büsbütün uzaklaşarak, günlük gidişe ve kişisel isteklere cevap vermesini isteyemezler. İlkin, kooperatifler tüzüklerinden sapamıyacakları için bu olmaz. İkincisi, ortakların özel istekleri çok yönlü ve karşılanamıyacak biçimde belirebilir. Kooperatifler tüzükleriyle ortaklarına karşı yükümlü oldukları anlaşmaları yerine getirmek çerçevesinde oldukları için bu olmaz, bu da üçüncüsü.

Merkeziyetçilik yapılıyor iddiasından kasıt, kooperatifleri yönetenlerin tüzük dışı hareketler yaptıkları ve kuraldışı amaçlar içinde oldukları ise; bunun hem tüzükler hem de yasalar yoluyla yaptırımı vardır. Eleştiriye o yoldan girmek gerekir. TÖYKO'da bu anlamda bir merkeziyetçilik ve disiplin uygulaması yoktur. Ortakların çıkarları için üstlenilen yükümlerden kimilerini yerine getirme çabası; dernekçilik içinde kazanılmış alışkanlıklarımıza aykırı düşüyor, şikâyetler buradan geliyor sanırız.

Yağcının Biri

3 Aralık 1968 günlü Ulus gazetesinde bir "tekzip" gördük. Özetleyelim: Sırrı Baykan adlı bir öğretmen, kendisine baskı yapan M. Eğ. Md. Yardımcısı hakkında bazı şeyler yazmış. Eşinin üstüne bir kitapçı dükkânı açtın, öğretmenlerin buradan alış veriş etmesini istiyorsun. Ayırıcılık, bölücülük yapıyorsun. Birlik isteyen öğretmenler hakkında koğuşturma açtırıyorsun, v.b.. Md. Yardımcısı Fikret Özuğur da bunlara cevap veriyor. Baskı yapmıyorum, ısbat et, diyor. Dükkân eşimindir, dükkân açmak eşimin hakkıdır diyor. Doğru hakkıdır. Öğretmen eşlerinin de hakkıdır böyle işler. Fakat onlar için binlerce koğuşturma açılıyor. Baskı yapılıyor. Baskıların ısbatı o kadar zor ki! Hele böyle Md. Yardımcılarının yaptığı baskıların... Bunu geçelim. Bakın Bay Özuğur, tekzibinin sonunda ne diyor:

"Milliyetçi Öğretmenlere sempatim vardır. Görev icabı fiilen çalışamıyorum. Naklimde bunların rolü olduğu ise yalandır. G.E.E. mezunuyum. 18 yıllık meslek hayatım var. Müdür yardımcısı olurken size mi soracaklardı? Sayın Başbakanın Bolu'yu ziyaretlerinde arabam karşılayıcılara verilmiştir. Bayrak asılmıştır. İstenildiğinde yine verilecektir."

Bir de ikrar ediyor! Bu ifadeyi lütfen satır satır okuyun ve düşünün. Bütün bunlar yağcılık değilse, ne demeye geliyor acaba?

TUH BE...

(Düzce olayları üzerine)

Bir yerlerim ağrıyor hocam,
Bir burukluk var yürek başımda
Dizlerim dermansız
Kırık dökük umutlarım
Ve taş yarası kafamda.
Bir yerlerim ağrıyor hocam
Beynimin içi allak bullak,
Düğüm düğüm, bir şeyler var boğazımda,
Bir yanıyor içim bir yanıyor sorma.
Babam geliyor gözümün önüne
"Elimiz çok dar evlât acık para
Ananında hiç keyfi yok,
Ağan da gurbete çıktı
Değirmenliğide üğütemedik daha."
Başım daha bir zonkluyor hocam
Aspirin gripin etmiyor fayda
Ne zaman bitecek bu ağrı
Doktor geçinenler söyleyin
Gülmek için kaç yıl geçecek daha.
Yüzümde serhoş yumruğu var hocam
Elimde cam kırıkları,
Ben bilmezmişim Allahı
Ben sevmezmişim Vatanı,
Kim uyduruyor bunları hocam?
Kim Kandırıyor Ağabeyimi Babamı
Kim satılmış, kim aldatılmış,
Ben mi onlar mı?.
Bana el kaldıran kabadayı
Belki öz kardeşim belki Babam
Sakalını sevdiğim babam,
Aç babam, akılsız Ağam
Hel bir uyan.
Seni horluyan,
Beni can evimden vuran
Sana taş attırıp cam kırdıran
Kafa yardıran
Kör şeytan değil
Gözünü sevdiğim babam.
O kendini düşünen
Seni sana düşüren
İşte O hin oğlu hin
İşte yakasına sarılacağın adam.
Sana bunları nasıl anlatsam canım babam
Gittikçe bozuluyor işin,
Soluk benzin,
Soluk urban
Kara talihin
Ben değilim suçlusu,
Düzenin düzencilerin
İşte böyle hocam
Düşününce bir sancı tutuyor beni,
Hani nerde bizim büyüklerimiz
Saygı duyduklarımız en içten
Niye iki söz etmezler
Niye doğruyu söylemezler
Niye be
TUH BE...

BURHANETTİN KILIÇ
Gölcük

ŞUBE HABERLERİ

Şubelerimizin Tüzük hükümleri uyarınca olağan kongrelerini yapmakta ve yeni yönetim kurullarını seçmektedirler.

Gazetemize bildirilen seçim sonuçlarını ve yönetim kurulu değişikliklerini veriyoruz, yeni yöneticilere başarılar dileriz.

AKSEKİ
Mehmet Gergün (Başkan), Mehmet Gül (Sekreter), Seçil Sertel (Sayman), Mustafa Yaşar Çetin ve Mahmut Nedim Erdoğan (Üye).

UŞAK
Orhan Gürel (Başkan), Rıza Polat (Sekreter), Osman Ünal (Sayman), A. Rıza Afacan ve Durmuş Yılmaz (Üye).

KIRŞEHİR
Ahmet Gürel (Başkan), Mustafa Karakaş (Sekreter), M. Ali Temel (Sayman), Mehmet Danışman ve Kazım Güler (Üye).

MAÇKA
Kadri Çoban (Başkan), Arif Şavklı (Sekreter), Yılmaz Tunç (Sayman), Orhan Yavuz ve Osman Karahasanoğlu (Üye).

ÇELİKHAN
Vural Erkan (Başkan), Ali Can (Sekreter), İbrahim Çakmakçı (Sayman), A. Özdemir ve B. Aslantürk (Üye).

ANAMUR
Yusuf Akça (Başkan), Halis Civan (Sekreter), Durmuş Ali Baz (Sayman), Aydın Numan ve İbrahim Gedik (Üye).

ÇATALZEYTİN
Mashar Özcan (Başkan), Şerafettin Ünlü (Sekreter), Hüseyin Karaermiş (Sayman) Abdullah Tiryaki ve Ayşe Çetin (Üye).

MUSTAFAKEMALPAŞA
Nuretin Koca (Başkan), Mehmet Yavaş (Sekreter), Nuri Meşeli (Sayman), Recep Şen ve Ulviye Güvenç (Üye).

AYDIN
Yaşar Bal (Başkan), Hüsnü Ertung (Sekreter), Seydi Ali Göztaşlı (Sayman), Ahmet Gençoğlu ve Halit Balcı (Üye).

KALE
Mustafa Avcı (Başkan), Burhanettin Zorba (Sekreter), Zeki Teker (Sayman), Akın Çerçioğlu ve Ahmet Taşal (Üye).

ÇAMLIDERE
Yaşar Oğuz (Başkan', Şükrü Öncü (II Başkan), Hasan Öğe (Sayman), Aysel Dinç (Sekreter), Mehmet Özdemir (Üye).

SİVASLI
Hasan Esen (Başkan), Nevzat Önder (Sekreter), Ramazan Pehlivan (Sayman), Ayvaz Üçkuyu (Üye), Hulusi Kaplaş (Üye).

HUKUK

Halit ÇELENK
TÖS Avukatı

Fikir Suçları

Başlarken hemen söyleyelim ki, "Fikir suçları" sözü çelişik bir sözdür. Düşünce ile suç kavramlarının yanyana gelmesi, "Düşünce"nin suçlanması bu çelişiyi ortaya koymaktadır.

DÜŞÜNCE NEDİR:

Düşünce, Varlık'ın belli tarihsel bir gelişme aşamasında kazandığı bir nitelik ve insan dimağının yüksek bir "fonksiyon"udur. "Düşünce" ile "insan"ı ayrı ayrı düşünmek ve düşünceyi insandan ayırmak olanaksızdır. İnsan, bu niteliği kazanalıberi düşünegelmiş ve düşünmeye devam edecektir. Bu o kadar doğrudur ki, bazı düşünürler insanı "Düşünen canlı" olarak tanımlamışlardır. Namık Kemal, düşünce özgürlüğünü sınırlayanlara karşı "Çalış idraki kaldır muktedirsen ademiyetten" demiştir. Görülüyor ki düşünmek, insanın varlığına bağlı bir nitelik ve onun ayrılmaz bir parçasıdır.

DÜŞÜNCE SUÇ OLABİLİR Mİ?

Düşünceyi suçlamak, insanın düşünmesini engellemeye çalışmak "Tabiatı eşya" ya aykırı olduğu gibi toplumun gelişme kanunlarına da karşı gelmektir. İnsanlık, bugünkü uygarlık düzeyine varmışsa bunda, kuşkusuz, düşüncenin, düşünce özgürlüğünün büyük payı olmuştur. Bilim ve sanatın gelişmesi düşünce özgürlüğünün sonucudur. Tarihin birçok dönemlerinde egemen sınıfların temsilcileri, egemen sınıf yöneticileri, düşünce özgürlüğünü sınırlamaya, yönetimleri altındaki sınıfların bilim, sanat ve kültür alanındaki çalışmalarını engellemeye ve böylece temsilcisi oldukları egemen sınıfların egemenliklerini sürdürmeye çalışmışlardır. Ama, toplumun gelişme kanunları insan iradesinin dışında, ondan bağımsız etken oldukları için bu çabalar sonuç vermemiş ve bu yönetimler yenilgiye uğramışlardır.

İnsanlık, bu haklarına kolay kavuşmamıştır. Düşünce özgürlüğü, bilim ve sanat özgürlüğü sayısız acılar, fedakârlıklar karşılığında bugünkü düzeye varmış ve bu uğurdaki mücadeleler bugün de devam etmektedir. "Sanıyorum ki dünyada bilgisizliğin bilime karşı duyduğu kin ve nefretten daha zorlu bir kin ve nefret yoktur" diyen ve bilimsel araştırmalar uğrunda gözlerini kaybeden ünlü düşünür Galile ile düşüncelerinden dolayı odunlar içinda yakılmaya mahkûm edilen ve hayatı pahasına düşüncelerinden vazgeçmeyen Giordano Bruno'yu, mutasavvıf Halac'ı Mansur'u ve Simavna kadısı Şeyh Bedrettin'i ve daha sonraki yüzyıllarda bu uğurda ömrünü zindanlarda, sürgünlerde geçiren ülkücü insanları hatırlamak bu konuda bir fikir edinmek için yeter. İnsanlık tarihi bunun örnekleriyle doludur.

27 MAYIS ANANYASASI VE DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ:

1961 Anayasa'sı, 20 nci maddesinde şöyle demektedir:

"Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Düşünce ve kanaatlarını söz, yazı resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklayabilir. Kimse düşünce ve kanaatlarını açıklamaya zorlanamaz."

Anayasa'mızın gerekçesinde, 27 Mayıs'tan önceki iktidarın batı demokrasisi esaslarından ayrıldığı ifade edildikten sonra amacın, batı demokratik düzen tipini yurdumuza getirmek olduğu açıklanmaktadır. Demekki Anayasa'mızın amacı, demokratik düzenle idare edilen ülkelerdeki esasları ülkemize getirmek, insanın temel haklarını kabul etmek ve bunları uygulamaktır. Anayasa, "İkinci bölüm"ünde "Temel haklar ve ödevler" başlığı altında insanın temel haklarını göstermiştir. Bu temel haklar içinde en önemlisi "Düşünce özgürlüğü"dür. Ve Anayasamız, düşünce özgürlüğüne bir sınır da koymamıştır. Düşünce özgürlüğü, denilebilirki, özgürlüklerin anasıdır.

Anayasamız, amacın, batı ülkelerindeki demokratik esasların ülkemize getirilmesi olduğunu ifade ettiğine göre, demokratik ülkelerde uygulanmakta olan demokratik temel ilkelerin üzerinde durmakta yarar görmekteyiz.

Burjuva demokratik devriminin ilkelerini kabul etmiş ve uygulamakta olan ülkelerde, "Fikir suçları" adı altında bir suç yoktur. Bu ülkelerde, "Düşünce" sınırlandırılmamaktadır. İnsanlar düşüncelerini tek tek veya toplu halde, her türlü yayın araçları ile açıklamaktadırlar. Bu ülkelerde genellikle, bireyler, her türlü propaganda olanaklarından yararlanmakta ve düşüncelerini yaymaktadırlar. Bu düzenlerin yasakladığı şey "Düzenin zorla değiştirilmesi için eylem"e geçmektir. Yani cezalandırılan "Düşünce" değil, "eylem"dir. Başka bir söz le "muhteva"yı değil, "eylemi" cezalandırmaktadırlar. Devlet, düşünceye karşı değil eyleme karşı korunmaktadır.

Kişi, mevcut düzen'e ve o düzenin kurallarına uygun düşünmek zorunda olan bir robot değildir. Demokratik düzen, karşıt düşüncelerin eşitlik kuralları içinde ortaya koyduğu ve çarpıştığı bir düzendir. Demokratik ülkelerde "imtiyazlı düşünce"ye yer yoktur. Çünki düşünce özgürlüğü bir haktır, bir "imtiyaz" değildir. Eğer toplumda düşünce özgürlüğü sınırlanır, bir kısım düşünceler yasaklanırsa, yasaklanan düşünceler karşısında yasaklanmayan düşüncelere bir tür "İmtiyaz" tanınmış olurki bu, düşünce özgürlüğü ve eşitlik kavramı ile bağdaşamaz.

ÜLKEMİZDE DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ VE FİKİR SUÇLARI:

Anayasa'mız, demokratik ülkelerdeki temel hak ve özgürlüklerin ülkemizde de yerleşmesini ve uygulanmasını istediğine göre, 20 inci yüzyılda yaşayan halkımızın bu haklara sahip olması ve onları kullanması en doğal hakkıdır. Bu gün bütün uygar ülkelerde tartışmasız kabul edilen bu haklar ülkemizde yerleşmedikçe, halkımız bu haklarını hiçbir baskı altında kalmadan kullanma olanaklarına kavuşmadıkça Anayasamızın getirmek istediği demokratik düzenin gerçekleşmesinden söz edilemeyeceği açıktır.

Bu düşüncelerin ışığı altında ülkemizdeki durumu incelediğimiz zaman, yurdumuzda 1961 Anayasasının getirdiği düşünce özgürlüğüne yer verilmediğini görmekteyiz. 27 mayıs Anayasası, düşünce özgürlüğü konusunda, kuşkusuz, önemli olanaklar getirmiştir. Ancak Anayasaya karşı güçler bu olanakları ortadan kaldırmaya çalışmakta ve her gün insanın temel haklarını ve özgürlüklerini engellemek için bütün güçlerini harcamaktadırlar. Son yıllarda mahkemelerimiz "Fikir suçları" sanıklarının dosyaları ile dolmuştur. Hafta geçmemektedirki bir kitap toplatılmasın, bir ozan tutuklanmasın, bir yayın evi sahibi mahkemeye gönderilmesin, bir gazeteci hüküm giymesin. Düşünceyi cezalandıran Antidemokratik kanunlar yürürlüktedir. Anayasaya aykırı olan bu kanunlar ülkücü, Atatürkçü, halktan yana yurdseverler üzerinde bir baskı aracı olarak kullanılmaktadır.

Bütün bunlara rağmen, toplumumuz hızlı bir gelişme içindedir. Halkımız okumakta, uyanmakta, demokratik özgürlüklerin ve özellikle düşünce özgürlüğünün özlemini duymaktadır. Türk halkı ergeç demokratik haklarına, özgürlüklerine kavuşacak, demokratik düzen bütün gerekleriyle ülkemizde kurulacaktır. Anayasamızın getirdiği temel haklar ergeç gerçekleşecektir. Bu bilince varmış olanların görevi, düşünce özgürlüğü hakkını kıskançlıkla korumak, bunun gerçekleşmesi için çalışmaktır. Demokratik Türkiye bu çabaların sonucu olarak gerçekleşecektir.

Onbeş günün olayları

(Baştarafı sayfa 1'de)

nucu verilemedi. TÖS'ün 20. sayısında yayınlanan TÖS bildirisinde anlatıldığı gibi, Danıştay kararına sığınan Milli Eğitim Bakanı Özel Yüksek Hukuk okuluna öğretime başlama izni vermek istediği halde gördüğü tepkilerden yılarak bu izni veremedi.

İstanbul'da bir de Özel Yüksek Hukuk okulu açılacağı haberi üzerine, İstanbul Hukuk Fakültesi ardından Ankara Hukuk ve Siyasal Bilgiler fakülteleri Boykota geçtiler. Bu hareketi öğretim üyeleri de desteklediler ve Üniversitelerimiz Özel Yüksek Okulların Anayasaya aykırı olduğu kanısına vardılar..

AMERİKA'NIN YENİ ANKARA BÜYÜK ELÇİSİ İSTENMEDİ:

12 yıl CIA ya hizmet ettiğini kendisi de söyleyen elçi Gençlik tarafından protesto ile karşılandı. Daha önce Vietnam'da bulunan elçinin emperyalist emeller için bulunduğu ülkelerde karışıklıklar çıkardığı bilindiği için Ankara'ya gelişinde Siyasal Bilgiler Fakültesi başta olmak üzere ODTÜ si ve öteki bazı fakülteler kısa süreli boykotlarla elçinin gelişine tepki göstermişler ve Cumhurbaşkanını kabul etmemeye çağırmışlardır.

İLKSEN DE POLİTİKAYA GİRİYOR

Yurt içi olaylarının en ilginci İLKSEN'in Özel okullar konusundaki bildirisidir. Ötedenberi hükümet işine karışmayı politika sayıp TÖS'ü kınayan İLKSEN perhizi bozdu. Personel Kanunu tasarısı ile Özel Okullar konusunda yayınladıkları bildiriler ile hükümet işine karıştılar.

Bilindiği gibi hükümet işine karışıp "Sayın Bakanı" kızdırarak öğretmen kıyımına sebep olanın TÖS olduğunu ileri süren İLKSEN'ciler haklarını ikna yolu ile alınacağına inanırlar ve böyle öğüt verirlerdi. Anlaşılan sendikacılığın yalvar yakarcılık olmadığına akılları ermeye başladı.

YURT DIŞI:

Dünya Gençlik hareketleri sürüp gidiyor. Geçen yıldanberi, Avrupa, Amerika ülkelerinde sonu gelmez huzursuzluklar Asya ve Uazk Doğu ülkelerine de sıçradı. Bu konuya ışık tutan bir yazıyı Milliyet gazetesinden aktarıyoruz.

Gençlik hareketleri ve anlayış

Geçen yıl özellikle batılı ülkelerde bir yenilik olarak ortaya çıkan gençlik hareketleri bir yandan şiddetlenmekte, bir yandan da yayılmaktadır. Öylesine sınır tanımayan bir yayılış ki, şimdi artık bu olaylara sadece batılı ülkeler değil, doğu bloku ile birlikte, Nâsır'ın, Eyüp Han'ın otoriter rejimleri ve Afrikanın henüz bağımsız olmuş geri ülkeleri de sahne olmaktadır.

Liberal yönetimler gibi totaliter rejimlerin de baş edemediği bu hareketler, olumlu yönde kanalize edilmezse bütün dünyayı sarsan bir anarşi dalgası ile karşılaşılması muhtemeldir. Bu tehlikenin üzerine aylarca önce eğilmeye çalıştığımız zaman, etkili çarelerin gençlik hareketlerine karşı anlayış göstermek suretiyle bulunabileceğini ileri sürmüştük. Bugün de aynı inancı taşıyoruz.

Roma'dan San Fransisko'ya, Meksiko'dan Tokyo'ya Kahire'den Ravalpindi'ye ve Varşova'dan Prag'a kadar her köşede harekete geçen gençler birşeyler istiyor, birşeyler arıyor... Kimi eğitim sisteminin yetersizliğinden şikâyetçi, kimi özgürlüklere karşı baskıdan... Bâzıları sosyal dengesizliklerden bunalmış, bâzıları da refah toplumlarında yaratılan ortamdan... Zaman zaman olaylar belirli özel bir konudaki protesto ile ilgili oluyor, bazen de düzenin kökünden yıkılıp değiştirilmesi amacını güdüyor.

Sanırız bütün bu hareketlerin genel özelliğini iki noktada toplamak mümkündür:

Haberleşme araçlarının hızla gelişip yayılması buna paralel olarak teknolojik alanda büyük ilerlemeler sağlanması, yepyeni bir dünya yaratmıştır. Bu dünyanın gençleri, kendilerinden önceki gençlerden çok farklıdır. Daha hızlı yetişmekte, daha çabuk olgunlaşmakta ve kendini söz sahibi saymak için gereken bilgileri daha erken elde edebilmektedir. Delikanlılık çağında bu kıvama gelen gençler seslerini duyurmak ihtiyacını hissetmekte bunu tabiî hakları olarak görmektedirler. Ve delikanlılık çağında yükselen sesler de o çağın özelliği olarak heyecanlı çıkmaktadır.

Kısacası gençler artık yaşadıkları ülkelerde ve dünyada söz sahibi olmak istemektedirler.

İkinci olarak kaydedilmesi mümkün özellik şudur: Gençlik, genellikle bir bunalım içindedir. Yukarda değindiğimiz hızlı gelişmeler aslında toplumların temel yapısında büyük değişiklikler yaratmadığı için yeni şartlara göre yetişen gençler, hangi sistem ve hangi rejimde olursa olsun kurulu düzen ile bağdaşamamakta, ona isyan etmekte, kökünden değiştirmek istemektedir.

Sanırız bu iki özelliğin incelenmesi, gençlik hareketlerine karşı anlayış gösterilmesi gereğini doğrular. Olumlu yol, hangi ideolojiye göre kurulmuş olursa olsun toplumsal yapıların çağımızın gerçeklerine uygun biçimde değiştirilmesini sağlayacak çareleri araştırmak, bunu yaparken de gençliğin söz hakkını tanımaktır. Böyle bir anlayış benimsenmez, onları sindirerek, susturmaya kalkışılırsa korkulan anarşi dalgalarını önlemek zorlaşacaktır.

Abdi İPEKÇİ

Tahkikat Soruları

M. Nuri AYVALI

Öğretmen kıyımı başladığından bu yana olanca hızı ile devam etmektedir. Gün geçmiyor ki, günlük gazetelerde "Kıyım" ile ilgili haber olmasın. Öğretmenler üçer beşer meslekten ediliyor, Bakanlık emrine alınıyor, sürülüyor; baskı almış başını gidiyor.

Kıyım başlayalı beri Bakanlık müfettişleri teftiş yerine soruşturmaya çıkıyor Anadoluya. Umarız ki onlar da, oradan oraya, oradan oraya gidip gelmekten usanmışlardır ama, görevdir, gözü kör olsun.

Ulusal Eğitim Bakanlığının nasıl bir "tasarruf" içinde olduğunu öğrenmek, bunu bütün ayrıntıları ve incelikleri ile ortaya koymak için, müfettişlerin sorduğu sorulara şöyle bir gözatmak yeter. Bu soruşturma sorularını bir kitap halinde derleyip Türk öğretmeni ve kamuoyunun ilgisine sunmak yararlı bir çalışma olur kanısındayız.

Öğretmene sorulan suçlama soruları içinde kargaları bile güldürecek nitelikte olanlarının bulunduğu gibi, Türk Ulusal Eğitiminin nerelere götürülmek istendiğini belgeleyenleri de vardır. Soruşturmacıların hukukî, meslekî ve kültürel yeteneklerini ortaya koyanları bulunduğu gibi, siyasal kanaatlarını da siyah - beyaz açığa vuranlar vardır. Soruşturmacı Bakanlık müfettişlerinin, kendilerini Cumhuriyet Savcısı sandıkları da olmaktadır. Yargı organının yetkisini eksiksiz kendilerinde var sayanlar da bulunmaktadır.

Eğitim Bakanlığı, kendi örgütünde çalışanları Devletin memuru değil de, kendisinin bağlı bulunduğu siyasal iktidarın memuru sanmaktadır. Daha kötüsü Devlet memuru olmayı "kapıkulu" olmakla eş saymaktadırlar.

1961 Anayasasının öngörmesi sonucu yasama meclisinden geçen 624 sayılı devlet personeli sendikaları yasasını çiğneyen, bu yasanın "Hiçbir gerçek veya tüzel kişi, bu personele, bu konuda herhangi bir etki veya baskıda bulunamaz." diyen altıncı maddesinin ikinci fıkrasını hiçe sayan gene Eğitim Bakanlığının kendisidir. Çiğneyecekleri yasayı niçin yaparlar, bilemeyiz. Adı geçen yasanın Eğitim Bakanlığınca çiğnendiğinin açık belgeleri Anadolunun şurasında, burasında öğretmenlere sorulan sorulardır.

Sorulara bakın, sorulara!..

"Dernek, TÖS ve buna benzer kuruluşların sözünü ederek, öğretmenler arasında ikilik yarattığınız ve öğretmenlere TÖS'e üye olmaları için baskıda bulunduğunuz..."

Öğretmenin kendi meslek örgütlerinden sözetmesi suç mudur? Meslekte aynı mevkiyi işgâl eden kimselerin biribirlerine baskı yapması nasıl oluyor? Baskıyı bir üst kademedeki amir yapar. Ve de Bakanlık yapmaktadır bal gibi. Yukardaki soruda "Dernek, TÖS ve buna benzer kuruluşların" sözcükleri ile esas amaç kamufle edilmek istenmektedir. Aslında amaç TÖS'dür. "Öğretmenlere TÖS'e üye olmaları için baskıda bulundugunuz." sözü ile gerçek amaç aynı cümlenin içinde açığa vurulmaktadır.

Bir başka soru:

"İzinsiz siyasi parti ve TÖS'ün toplantılarına katıldığınız." şeklindedir. Öğretmen görevi başında öğretmendir. Dışarda önce vatandaştır ve sonra öğretmendir. Bir kimse öğretmen oldu diye, anayasanın yurttaşlara tanıdığı temel haklara sahip değil midir yoksa? Öğretmen oy verdiğine göre tabii ki siyasal partilerin kongrelerini izleyebilir, açık hava toplantılarını izleyebilir. Onun bu vatandaşlık hakkını elinden almak kimin haddine. Bir de öğretmen TÖS'ün toplantılarına katılıyormuş, katılmayacak mı ya? Kendi öz kuruluşunun, görev sorumluluk yüklendiği sendikasının toplantısına katılmak için izin mi alması gerekir? Sendikaya üye olurken izin mi almıştır da, toplantısına katılırken izin alacaktır? Bu sorularla yapılmak istenen baskı değil de soruşturma mı; kendi deyimleri ile tahkikat mı?

Bir soru daha:

"Türkiye'nin kalkınmasında rejim değişikliğinin şart olduğunu söylediğiniz." Hani sağır duymaz, uydurur, derler ya, bu soru da tıpkı öyle. Ola ki "düzen değişikliği" sözü müfettişin sorusunda "rejim değişikliği" oluvermiştir. Nerde Türkiye'de rejim değişikliği isteyen? Ama herkes, yani düzenin bozukluğundan yararlanan bir avuç haramzade dışında herkes düzenden şikâyetçidir ve düzen değişikliği istemektedir. Düzen değişmesin, diyenlere lâyık oldukları ad takılmıştır: KAPKAÇÇILAR.

Bizi kapkaççı derekesine düşürmek isteyenler bulunabilir ama, onların bu istekleri kursaklarında kalmağa mahkumdur. Çünkü Türk öğretmeni hiç bir zaman halkını sömüren iç ve dış sömürücü ile birlik olmayacaktır., Çünkü o, halkın içinden gelmiştir ve halk ile birliktir. Şununla, bununla değil. Onun antiemperyalist ve antikapitalist bir ATA'sı vardır. O, hep ATA'sının yolunda ve izindedir. Bu bakımdan onu sindirmek, satın almak mümkün değildir.

Yazının sert ve okuyucuyu sinirlendiren havasını yumuşatmak için, bir de, eğlendirici sorulardan örnek verelim. Bu soru da suçlanan öğretmenlerin suçuna tanık olan öğretmenlere sorulmuştur:

"Çarşıda neden toplu geziyorlar?"

Peş doğrusu. Be kardeşim sen, Bakanlık müfettişi misin, sıkıyönetim kumandanı mı?

KÖY ENSTİTÜLERİNİ ve KÖY SORUNLARINI DEVRİMCİ - TOPLUMCU AÇIDAN VEREN İLK ŞİİR ANTOLOJİSİ

Türk Köyünü Önde Görmek

Hazırlayan:
AHMET KÖKLÜGİLLER

ÖNSÖZ:
CEYHUN ATUF KANSU

yakında çıkıyor

İşçi ve Eğitim

T.Ö.D.M.F. İkinci Başkanı

Doç. Dr. Osman Nuri Koçtürk'ün

"İŞÇİ VE EĞİTİM" isimli yeni bir eseri yayınlandı. 160 sahifeden ibaret olan ve çalışanların eğitim sorunları ile ilgilenmeleri gereğini açıklayan eser, Ankara'da, Genel-İş, ve Ges-İş işçi sendikaları Genel Merkezlerine yazılarak parasız istenebilir.

Başyazı

(Baştarafı sayfa 1'de)

sıl bir helezon verdiğini gösterdi! Doğum kontrolünün ağır topları lâf attılar, sözünü kestiler, ama diyeceklerini dedi Koçtürk.

Sanıyorum bu konuda bir karar alacaklardı. Bir erteleme önerisi okudular. Cumhurbaşkanımızı ziyaret edeceklermiş, konuşmaları kestiler. Ertesi gün de Fakültedeki baskılar yüzünden konferansa Koçtürk katılamadı. Gıyabında bir cevap turu yaptılar ki, görmeliydi! Konuşma hakkım olsa çıkıp konuşacaktım. Konuşabilmek için 15 lira yatırıp önceden üye olunuyormuş. Modern konferanslar böyle şimdi!..

Bende kalan izlenim şu: Bizim okumuşlar, ayakları havalarda geziyorlar. Kendi dertlerini halkın derdi, kendi parlak görüşlerini halkın görüşleri sanıp gidiyorlar. Orada üç yüze yakın delege vardı illerden ve kurumlardan gelmiş, ama üç tane köylü yada işçi yoktu! Kendileri konuşup kendileri fetva veriyorlardı. Hemen hemen hiçbiri, sosyal sorunların ardındaki ekonomik sorunları görmüyordu. Başhekim Dr. Durmuşa göre sorun tıbbî idi. Ötesine karışmak onun görevi değildi. Başkasına göre hukukî idi. Başkasına göre psikolojik idi... Görmezlerin fil tanımı gibi. Dar dar açılardan toplum sorunlarını tartışıyorlardı. Sorunları ülkenin temel çelişkileri içine oturtarak düşünme alışkanlıkları yoktu. Ve "gayet iyi niyetle" anlatıyorlardı, bekliyorlardı ki herkes inansın. İnanmayanlara şinirleniyorlardı: "Doğum kontrolü, bizim kendi işimiz, bakın bir anket yaptık, sorularını kendimiz düzenledik, uygulamasını kendi "öz" elemanlarımız yaptı. Ne var bunda kuşkulanacak? Emperyalist uygulama da nereden çıkıyor?" Ama Rockfeller Foundation'ın 1967 Çalışma Raporundan okunan rakamlara cevap yok: Hacettepe Nüfus Araştırmaları Enstitüsü (!) ne "Kuruluş, araştırma, demonstrasyon ve eğitim" gideri olarak 250.000 dolar verildiği açıklanıyor. Hem de Amerikan kaynağından! Bu iş yerli de, ne işi var Hacettepedeki doğum kontrolünde Amerikan parasının? Nereden geliyor o yazanı basanı belirsiz, kaba propaganda kitapları?

Daha fazla konuşmaya dayancaları da yok. Hemen sıkılıyorlar. Yemek var, kokteyl var ona yetişelim, akşam da operaya gidilecek, biletler alındı..." diyorlar. Bir lüks, bir yabancılaşmadır gidiyor böyle...

Öğretmene Mektup

(Baştarafı sayfa 1'de)

ma Ödemiş'de kurulan İLKSEN'in kurucusu ve başkanının o Milliyetçinin mektup yazdığı kişi olduğunu öğrenince doğrusu üzüldüm. Ve bir daha tekrarlamak gereğini duyuyorum ki Milliyetçilik gibi kutsal bir kavramın çekiciliğine kendilerini kaptıran meslektaşlarımız para, mevki ve başka türlü çıkarlar sağlayan yöneticiler tarafından iğfal ediliyorlar. Kendi kademelerinin özel sorunlarını çözmek sloganı ile ortaya atılan masum düşüncelerin ardında meslektaşlarımız bir iki kişinin okul müdürü olması karşılığında satılıyorlar.. Sıkıntıları çeken meslektaşlarımız, parsayı toplayan sahte Milliyetçiler ve onlara alet olan kademecilerdir.

Ama çoğunluk uyanık.

Ama öğretmen çoğunluğu bilinçleniyor uyanıktır.. Ödemiş'de örgütçülük konusunda ve sendikal savaş yönünde devler var. Beni 4 saate yakın sıkıştırdılar. TÖS Genel Merkezini çekingenlikle suçladılar. Direnişte pasif kalındığını kınadılar. 657 sayılı Personel Kanununda öğretmenin aylık değerlendirilmesinde yapılan haksızlığı önlemek için baskının her biçimine başvurulmasını istediler. Miting, yürüyüş, direniş ve benzeri eylemler için ne beklendiğini sordular.. Kınadılar, kınadılar!

Öğretmen, sendika'nın işverene karşı doğan bir güç olduğu bilincine varmış sendikacılığın savaşçılık olduğunu kabullenmiş. Sarı sendikacılığın emekçinin hakkını satmak demek olduğunu biliyor. Ve gene biliyor ki idarenin okşayarak, besleyerek kurdurduğu sendikalar ve dernekler mesleğimizi canevinden vuruyorlar. Başlarına geçenlerin küçük ve bayağı çıkarları karşılığında mesleğin büyük sorunları çürütülüyor. Öğretmen artık düşünüyor ki, herkes müdür olamaz. Çünkü 130 bin müdürlük yok.. Herkes şehire gelemez çünkü tüm okullar şehirlerde değil. Taşıtlarda indirim, dertleri bitirmez. Çünkü yaşam taşıtta geçmez. Parasız ilâç budalaca bir aldatma oyunudur.. Sürgün, kıyım gözdağları ise fiyaskodur. 130 bin öğretmeni kıyacak çark icadedilmemiştir. 2004 yılına kadar sadece faiz olarak 17 milyardan fazla ödemek zorunluğunda bulunan ve 40 milyardan çok borca batan ulusun 130 bin sürgün öğretmen için ödeyecek yol parası yoktur.. Tüm bu çılgınlıkları göze alacak partizanın cesareti de erimiştir.

Öğretmen adalet istiyor. Hürriyet İstiyor. Ulusal servet kaynaklarımızın dış ve iç sömürüye kaptırılmamasını istiyor. Bu ülkü uğrunda çok şeye hazırlanan bir öğretmen topluluğu var Anadolu'da! Kabına sığamayan bu gücü daha fazla zorlayıp sıkıştırmak tehlikeli patlamalara yol açar.. O zaman ne milliyetçilere lokma, ne kademecilere aferin ne onların kuklacı ustalarına keyiflenme kalır!...

Personel Kanunu

(Baştarafı sayfa 1'de)

ların maddi durumunu düzeltecek. Ama 300 lira alan eğitmenlerin durumu hakkında yeni bir haber yok. Yiğit Köker, tasarısı hakkında şunları söylüyor: "Teklifimiz ek ödenekleri, tazminatları, daha önce alınan % 30 zamları ve avansları kaldırmayı, bunun yerine maaşlara seyyanen % 130 oranında zam yapılmasını öngörmektedir. Bu zam bütçeye hiçbir mali külfet yüklemeyecektir. Buna göre en küçük maaş 660, en büyük maaş da 4600 lira olacaktır."

Maaş alanlar piramininin tepesindeki çok maaşlı küçük bir azınlığa karşılık, büyük bir çoğunluğun az maaşlı olduğu hatırlanırsa, bu formülle birlikte gelen yeni vergilerden ve zamlardan sonra dar gelirlilerin hayatı biraz daha dara düşeceği anlaşılacaktır. Dışardan parlak görünen ve aslında memur çoğunluğuna hiçbir farklılık getirmeyen % 130 formülü, yüzeysel tedbirler içinde çok tipik bir örnek teşkil edecektir.

Devlet memurlarının çoğunluğu, öğretmenlerimizin tamamıyla dar gelirli işçiler, çiftçiler ve küçük esnafın lokmalarını biraz daha küçültmek pahasına yeni bir israf ve lüks dönemine de girilmiş bulunulmaktadır. Bu yıl özel sektörü destekleme ödeneği olarak bütçeden 700 milyon lira ayrılmıştır. (Turizm Tanıtma, İmar İskan, Gümrük Tekel, Toprak Su, Ulaştırma, Çalışma, Ticaret ve Sanayi bütçelerinin toplamı 700 milyon liradan azdır. Faizleriyle birlik te bir yıllık iç ve dış borç ödeneğimiz 800 milyon liradır.)

Hükümetin Personel Kanununun mali hükümlerini uygulamak istemeyiş nedenlerinden biri de, sınıf tüzüklerine göre yapılacak intibak hesaplarının birçok itirazlara yol açacağı ve bu itirazların Danıştay'da kabul edileceği korkusudur. Bu intibakları düzenlemek çok zor kabul ediliyor. Maliye Bakanı Bilgehan'ın açıklamasına göre, daha kaç tane memurumuz olduğu bile bilinemiyormuş!

Bu karma karışık tablonun içinden nasıl çıkılacağını kimse bilmemektedir. Doğru dürüst eleştiri ve tahlillere raslanmıyor. Ciddi eleştirme yapması beklenen kuruluşların da çoğu iç karışıklıklar yüzünden susmaktadırlar. Galiba işlerin bu tutumla düzelmesi umudu kalmadığından, milletvekillerimiz dua ile düzeltme yolunu deneyeceklerdir. Her halde bu amaçla olacak, Meclise bir cami yapılması için 1969 bütçesine 100 bin lira konulmuştur.

TÖS Genel Merkezi, Bölge temsilcileriyle Şube Başkanlarına bir genelge yollayarak durumu açıklamıştır. Genelgede, şubelerde birer toplantı yapılarak konunun görüşülmesi ve karar alınması isteniyor. Etkili baskı uygulamaları yapılabilmesi için güçlü biçimde tek sendikada toplanmak gereği anlatılıyor.

—oOo—

A. Kaya Turan

(Baştarafı sayfa 1'de)

sürgünde de Turan'ın Edirne'ye uzak bir yerde görevlendirilmesi uygun görülmüştür.

Bilindiği gibi Ahmet Kaya Turan 1967 yılının Kasım ayında Hakkâri ili emrine verilmiş ve bu emir kendisine Aralık ayı ortalarında tebliğ edildiği için binbir güçlükle görev yerine gidebilmişti. Ahmet Kaya Turan, temiz hava ve bol güneşten yararlanmasını sağlamak için Hakkâri'nin yüksekçe bir köyünde müdür olarak görevlendirilmişti. Danıştay kararı ile Edirne'deki eski görevine dönem üyemiz bu kez yine sorgusuz sualsiz Çankırı ili emrine verilmiş ve bir köy ilkokulunda müdür olarak görevlendirilmiştir.

Bu işlemden anlaşıldığına göre Ahmet Kaya Turan Hakkâri'deki Müdürlük görevini üstün başarı ile yürütmüş olduğundan Milli Eğitim Bakanlığı Turan'ın Edirne'de bir öğretmen olarak harcanmasının önüne geçmek istemiş ve yeniden müdürlüğe terfi ettirmiştir. Böylece Bakanlığımız hizmete göre eleman seçmekteki başarısını bir kez daha kanıtlamıştır. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığının, her yılın Kasım ve Aralık aylarında Ahmet Kaya Turan'ı unutmadığı da anlaşılmış olmaktadır.

—oOo—

Aslanım Şeni Hasan Basri

(Baştarafı sayfa 1'de)

YUKARIDAKİ ANAYASA HÜKMÜNE AYKIRI BİR DAVRANIŞ :

11.12.1968 çarşamba günü TÖS Samsun Şubesi üyelerinden Nusret Arıcan bir iş gereği Samsun ilk öğretim Müdürlüğüne gittiğinde ilköğretim Müdürlüğünde görevli memurların, köylerde çalışan öğretmenlere verilmek üzere postaladığımız TÖS gazetelerini öğretmenlere ait haberleşme kutularından alarak yırtıp yaktıklarını görür. Müdahale ettiğinde İlköğretim Müdürü Ahmet Alpen'in emir verdiğini söylerler. Durumu haber alan yönetim kurulu üyemiz Yahya Gündüz olayı duyar duymaz Ahmet Alperene telefonla olayın nedenini sorduğunda "Evet yaktık" cevabını alır.

TÖS Türkiye Öğretmenler Sendikası Genel Merkezince 15 günde bir çıkarılan yayın organıdır, üyelerine ve öğretmenlere sendikal ve mesleki kültür vermeyi amaç edinmiştir. Bilhassa köylerde çalışan öğretmenler için meslek ve kültür yönünden çok faydalı olduğuna inandığımız bir yayındır.

Öğretmenlerin başı durumunda olan idarecilerin görevleri, onları böyle olanaklardan mahrum etmek değil yardımcı olmak, gönderenlere teşekkür etmek olmalıdır.

Ne yazık ki bazı çevrelerde bir öğretmen fobisi vardır. Bunlar öğretmenin okumasından, her şeyi öğrenmesinden amansız korkarlar. İsterlerki öğretmenler kişiliksiz, her türlü keyfi emirlere boyun eğen, kimseler olsunlar, her şeyi büyüklerimiz bilir desinler.

Hayır Beyler.. Öğretmen köyde de olsa kentte de olsa okuyacak, kültürel gelişmesini devam ettirecektir. Çünkü, onun kültürünün artmasında halk ve ulus yararı vardır. Demokrasiye sahip çıkmak, Atatürk'ün öğretmeni olmak ancak devamlı okumakla mümkündür. TÖS olarak görüşümüz budur. Bu görüşten aldığımız hız ve cesaretle meslektaşlarımıza her türlü yayınları ulaştırmaya çalışıyoruz ve çalışacağız.

Bizleri bu yolda kösteklemek istiyenlerin karşısında bu kez olduğu gibi bundan böyle de bir ANAYASA hükmüyle çıkacak, kanunsuz davranışlarından ötürü cezalandırılmaları için ilgili mercilere baş vurmaktan geri kalmıyacağız.

Olayı yaratanların bu eylemleri 624 sayılı Personel Sendikaları kanunsuz 22. maddesine de karşı bir davranış olduğundan haklarında bu yolda da kovuşturma açılması istenecektir.

Evet sayın baylar. Görüyorsunuz ki meydan hiç de boş değil. Kanunlar çerçevesinde kurulmuş olan sendikamız yine kanunların koruyuculuğu altındadır.

Varlıkları ile iftihar ettiğimiz 450 nin üzerindeki üyelerimizin her biri en az Nusret Arıcan kadar sendikasına sahip çıkmanı nve haksız davranışlara dur diyebilmenin bilinci içindedir.

Bu bildiri ile başta, Samsun İlköğretim müdürü Ahmet Alperen ve suç ortaklarını ve de onlara bu cesareti verenleri yasalar önünde kınarız.

Saygılarımızla.

Not: Olay, bir Bildiri ile kamu oyuna duyuruldu. Valilik Makamına arzedildi.

TÖS SAMSUN ŞUBESİ
YÖNETİM KURULU

TÖS'ü Engelleyen

(Baştarafı sayfa 3'de)

lu bir insan olarak yediği ekmeği hak etmiş olur. Emeksiz yemeğin şerefli midelerde sindirilemediğini insan olmayan anlamaz.

Bir partizanın kuyruğunun altında yaşayan bu adam hakkındaki karardan bazı maddeler aşağıya yazıldı. Şimdilik adı ile başka marifetlerini yazmıyoruz.

"c-) 1 — Okutmağa mecbur olduğu derslere girmemek, keza 1966 - 1967 öğretim yılında .... inşaat teknisyeninin .... okulundaki iki kız öğrenciye tasalluta teşebbüs ettiğini haber aldığı halde her hangi bir işlem yapmadan konuyu kapatmak suretiyle görevini ihmal ettiği sabit olduğundan 3 ve 7. maddelerle isnat olunan suçlardan dolayı T.C.K. nun 230. maddesine göre ayrı lüzumu muhakemesine.

2 — İlkokullar yönetmeliğine aykırı şekilde öğretmenlere gün nöbetçiliğini tutturmak suretiyle keyfi harekatta bulunduğundan 8 maddede yazılı suçtan ötürü T.C kanununun 228 maddesine göre lüzumu muhakemesine.

3 — Atatürk İlkokulu müdürü olan İsmail Hakkı Arıkanı 1966 - 1967 öğretim yılı başında öğretmensiz sınıf olduğu halde sınıf vermiyerek İlköğretim müdürlüğünde çalıştırmak. Keza Millî Eğitim Müdürlüğünden gelen bilhassa açık idareciliklerle ilgili yazıları okulundaki öğretmenlere okutmayarak menfaatlarını engellemek suretiyle görevini kötüye kullandığı sabit olmakla 11 ve 12 maddelerle isnat olunan bu suçlardan ötürü T.C.K. nun 240. maddesi gereğince ayrı ayrı lüzumu muhakemesine, ve yargılanmasının Akhisar Asliye Ceza Muhakemesinde görülmesine.

d — Gerek lümum ve gerekse meni muhakeme kararlarına bağlanan fiiller ile 9, 10, 14, 15, ve 16 maddelerdeki suçlardan dolayı T.C.K. nuna göre belirli suç mahiyetinde olmayıp inzibati vasıflar taşıyan hususlar için ilgili disiplin kurulunca ayrıca işlem yapılması gerekeceğine mecudun ittifakıyle karar verildi.

Özel Eğitim

(Baştarafı sayfa 1'de)

patron!", "Dikkat, devlet okulları satılıktır!" gibi dövizlerle Beşiktaş'tan Taksim'e kadar yürüyen gençler, aynı gün bir de tartışma düzenlemişlerdir. Bu tartışmada bir konuşma yapan Prof. Melih Köknel, "Milli Eğitim keşmekeş ve hattâ ihanet içindedir. Eğitim politikası ulusal yapıyı inkâr ediyor." demiştir. Demirtaş Ceyhun da İlhami Ertemi "Özel Milli Eğitim Bakanı" olarak nitelemiştir.

Anayasa satışı devam ediyor

Genel Merkez, Anayasa ve 624 Sayılı Devlet Personel Sendikaları Kanununu, bir arada bastırıp satışa çıkardı. Fiyatı 200 Kr. olan kitap, şubelerimize 150 kuruştan verilecektir. Sipariş için bedelini "T.C. Ziraat Bankası, Yenişehir Ankara" şubesindeki 25 200 Numaralı hesaba (Anayasa Bedeli) kaydıyla yatırmak ve Banka makbuzunu bir mektupla Genel Merkeze bildirmek şarttır. Az sayıda bastırılan kitaptan bütün üyelerimizin edinmesi yararlı olacaktır. Bitince yeni hazırlanan "Hukuk Rehberi"ni bastıracağız.

Danıştay Önünde

(Baştarafı sayfa 1'de)

tetkik sonunda takibatı gerektirecek bir usulsüzlüğün de mevcut bulunmadığı" belirtilmektedir.

Bütün bunlardan ayrı olarak üyemiz başarılı bir öğretmöen ve idarecidir. İşte belgeleri:

— 16.7.1965 yılı raporunda başarısı "ÜSTÜN" olarak gösterilmiş, vilâyetçe "Teşekkür" edilmesi teklif edilmiştir.

— 10.6.1966 yılı raporunda başarısı "ÇOK İYİ" olarak gösterilmiş ve "üstün başarılı" sayılması teklif edilmiştir.

— 8.3.1967 yılı raporunda başarısı "ÇOK İYİ" olarak gösterilmiş ve "örnek nitelikte bir yöneticidir" kaydı konmuştur.

— 20 Mart 1967 tarih ve 701.1/12650 sayılı Bakanlık yazısiyle teşekkür edilmiştir.

— Aydın Valiliğinin 26 Ekim 1966 tarih ve 243.1/13304 sayılı yazısiyle de takdirname ile taltif edildiği bildirilmiştir.

Suçsuzluğu Disiplin Kurulunun iki ayrı kararı ile tesbit edilen ve başarıları ortada olan bir öğretmenin politik sebeplerle huzursuz edilmesi, öğretmen güvenliğine vurulmak istenen büyük bir darbedir. Danıştay bu büyük haksızlığa kesin biçimde son verecek kararını vermiş ve yürütmeyi durdurmuştur.

—oOo—

Makalın İstifası

(Baştarafı sayfa 1'de)

mut Makal, üzerine yönetilen ağır baskılar yüzünden istifa etmek zorunda kalmıştır. Devrimci öğretmenlerimizin çoğunluğu gibi Makal'a da sağırlar okulu öğrencilerine sosyalizm propagandası yaptığı için sık sık soru açılıyor, en küçük bahaneden maaş kesimi cezası veriliyordu. Mesleğe girdiği yıldan, istifaya karar verdiği yıla kadar huzur içinde bir yıl geçirmeyen Makal, Bakanlık müfettişlerinin soru larına daha fazla cevap vermek durumundan kurtulmak için istifa etmiştir. Makal, Bakanlığa gönderdiği istifa yazısında: "Bugüne kadar hep benimle uğraştınız, bundan böyle biraz da eğitim işleriyle uğraşmanız için istifa ediyorum." demiştir. Bakanlık, Makal'ın istifasını kabul (!) etmiştir.

—oOo—

Öğrenci Kıyımı

(Baştarafı sayfa 1'de)

da adları yazılı öğrencilere çeşitli cezalar verilmişti. Bu faşistçe tutumun özellikle öğretmen yetiştiren bir yüksek okulda yerleşmenin geleceğimiz için tehlikeli olduktan başka bu zihniyetin temsilcileri için de silinmez leke kalacaktır.

Okuldan temelli uzaklaştırılan Halit Özboyacı ile yatılılık hakkı alınan Sedat Altunlu için Danıştayda dâva açılmıştır.

Bursa Eğitim Enstitüsü gün -11j cmföyp cmföyp vbg

1 — Mücahit Güntekin: 15 gün uzaklaştırma

2 — Muammer Akça: 10 gün uzaklaştırma

3 — Yalçın Kaya: 12 gün uzaklaştırma

4 — Ahmet Ayvaz: 10 gün uzaklaştırma

5 — Cumhur Çetinkaya: 3 gün uzaklaştırma

6 — Mehmet Kiper: 3 gün uzaklaştırma

7 — Mehmet Çağlın: 3 gün uzaklaştırma

8 — Kâmil Ünal: 6 gün uzaklaştırma

9 — Ümit Kaynar: 1 gün uzaklaştırma

10 — Mustafa İspir: 1 gün uzaklaştırma

11 — HALİT ÖZBOYACI: TEMELLİ ÇIKARILAN

12 — SEDAT ALTUNLU: YATILILIK HAKKININ KALDIRILMASI.

—oOo—

Ağız Tadına

(Baştarafı sayfa 1'de)

yacaklarmış, bunu çocuklarımıza yedirecek ve geri kalanı da biz yiyecekmişiz. Bunun için etüd yapmışlar falan filân...

Bu ülkede ne yapılacaksa gâvur eliyle yapılacağa benziyor. Türk halkı ağız tadına uygun bir buğday ve süt karışımını yüz yıllar boyu yiyip durmaktadır. Tarhana dedik deye bizi işimizden gücümüzden edenler utansınlar...

Tarhanada da buğday vardır, yoğurt vardır. Bazı bölgelerde tarhanaya nohutta katılır. Soya proteini katmanın yararlı olacağı da bu ülkede çok yazıldı çok söylendi..

Bu kadarla kalmayıp Almanya'da, Fransa'da yayın yaptık. Kısacası UNICEF'in yapacağı Türk ağız tadına uygun yeni bir kazık olacaktır. Kazık yemeye alıştıktan sonra, birde ağız tadımıza uygun olanı yiyelim.

—oOo—

Memur Kıyımı

(Baştarafı sayfa 1'de)

ha çok İstanbul'da olacak ve memurların maaş, özlük bakları, sosyal güvenlikleri, özellikle memur teminatı konularında konferanslar verilecek, bildiriler yayınlanacaktır.

Açıkhava toplantısı ve gösteri yürüyüşü yapamayan, toplu sözleşmesi, grev hakkı olmayan, çok çok otuz sendika tamamına yetecek iken 500'den fazla sendikaya bölünen birliksiz memurun dirliği de olmaz. Dağınıklık yüzünden köklü direnmelerde bulunamayan kimseler, böyle konferansla, bildiriyle avunur.

Hoş, bizim halimiz de pek farklı değil ya!..

Tabii... Ne de olsa biz de memuruz...

Teşekkür

(Baştarafı sayfa 1'de)

giyi göreceğimi hiç düşünmemiştim. Fakat yanıldığımı anladım.

Tahmin ederim ki, belki bu kuruluşa bağlı olanlardan veya bağlı olmayıp, bu kuruluşa üye olmak istiyenlerin bir çoklarının aklına, benim aklıma geldiği gibi gelebilir.

Bu fikri ve düşünceyi yok etmek için tüm TÖS'lü arkadaşlara seslenmeyi bir görev sayıyorum. Her türlü endişeyi bir tarafa bırakıp, çıkarcılar sözüne kapılmayın!.. TÖS üyelerinin menfaatlerini korumayı vazife bildiği gibi aziz Türkiyemizin de geleceğinin güven kaynağıdır. Bunun böyle bilinmesini diler, saygılarımı sunarım.

İLBEYİ LAÇİN
ÇAKALLI HASANAĞA KÖYÜ
İLKOKULU MD.
TÜRKOĞLU — MARAŞ

Karşılıksız Sosyal Yardımlarımız

ÖLÜM YARDIMI

Ardanuç	H. Erdoğan	1500.—
Osmancık	Mehmet Kazan	1500.—
Antalya	Mehmet Vurkaç	1500.—
Balya	Orhan Kandemir	1500.—
Terme	Ekrem Başer	1500.—
Alaçam	Şahin Ali Şahin	1500.—
Çayıralan	Hüsrev Keçeli	1500.—
Kaman	Hüsamettin Şentürk	1500.—
Kuyucak	Hüseyin Kaymaz	1500.—
Söke	İsa Özdemir	1500.—
Keşan	Yılmaz Şener	1500.—
Çorum	Niyazi Altıner	1500.—
"	Mustafa Tekgöz	1500.—
Yozgat	Osman Karadavut	1500.—
Balıkesir	Basri Acar	1500.—
Pazaryeri	Fuat Yerlikaya	1500.—
Havza	Mehmet İpek	1500.—

DOĞAL AFET YARDIMI

Lâdik	Arif Kılıçlı	750.—
Ereğli / Konya	Yaşar Gençay	750.—
Salihli	Hasbi Akgül	750.—
Bursa	M. Emin Gülsun	250.—
Ayancık	Nazım Arslan	750.—
Maden	Fuat Oyçınar	500.—
Ulus	Yusuf Açıkgöz / Bekir Mert	1000.—
Tirebolu	Salim Koç	250.—

EMEKLİ YARDIMI (6 ay süreyle)

Karacabey	Salih Acar	250.—
Afşin	Durdu Karaman	250.—
Durağan	Satılmış Vursak	250.—
Erfelek	Mehmet Birlik	250.—
Ödemiş	Zülfikâr Kaptanoğlu	250.—

(Not : Emeklilik yardımları 6 ay süre ile)

KÖY ENSTİTÜLERİ HATIRALARI

İ. Safa GÜNER'in

Akıcı bir dille kaleme aldığı bu eser 164 sayfa olup 6 liradır. TÖS Üyelerine 4 liradan verilmektedir. Gazetemizden isteyiniz. 5 ve daha çok siparişler ödemeli yollanır. Tek tek siparişlerde 450 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir.

Dil Yayınları

LİSE FRANSIZCA ÖĞRENCİLERİNE MÜJDE. YARDIMCI DERS KİTAPLARI ÇIKTI. KİTAPÇILARDA ARAYINIZ

İSTEME ADRESİ: P.K. 66 Ulus — ANKARA

Kaya Öztaş'ın değerli eseri Lise 1, 2, 3 üncü sınıflar. Her kitap 750 kuruş. 10 kitaptan fazla isteyenlere, okullara ve kitapçılara yüzde yirmi indirim yapılır.

İSTEME ADRESİ: P.K. 66 Ulus - ANKARA

Kültür Dostu Ali Dündar'a açık mektup

Hüseyin DELİGÖZ

Övülme sevindirir kişioğullarını. Ancak sizin bu satırları bir övgü kabul edeceğinizi sanmam. Bu nedenle de sevineceğiniz söz konusu olamaz. Hele benim gibi bir kişioğlunun zor, hattâ hiç yapamıyacağı bir iştir övgücülük. Bunu bilmenizde bana ayrıca güç veriyor.

Son sürgün niteliğindeki nakliniz (ki düpedüz sürgün) bizlerde olduğu gibi siz de "Neden? Niçin? Kimden? Niye?" gibi soruları usunuzda çarpıştırıyorsunuzdur. Elbetteki isteksiz ve gerekçesiz bir nakil bu ve daha buna benzer bir yığın soruları hatıra getirir.

Size karşı bir baskı var, sizde de buna bir karşı duruş olacaktır. Evet siz bu karşı duruşla direnişinizin gerekçesini gösteremiyecektir. Böylece hakkınız manen de olsa bir bakıma teslim edilecektir. Haksız bir baskıya karşı duruş ve buna bağlı olarak hak kazanmış erdemli bir iştir, erdemlerin de en yücesidir.

Gel birlikte eylemlerinize bir kez daha toplu ve öz olarak göz atalım :

Ulusal Eğitimimizde hayali, tutucu kişi yetiştirmemek. Bağnaz ve tinsel kişi yetiştirenlere olanak vermemek. Çağdaş eğitimin tohumlarını atmak. Her gittiğiniz yerde ileri bir kültür ortamı yaratmak. Devrimciliği ön gören eğitimcilere ve de aydınlara öncülük etmek. Her yerde her zaman bilimsel, mantıksal bir dengecilik yapmak. Yenileşmeyi, gelişmeyi canlı tutan, ileri götüren dilcilikten yana olmak. Öğretmenler sendikasının aleyhinde bulunmamak. Dilcilik en büyük ve en zor bir kültürsel çabadır. Siz nasıl olur da dilden yana olur, üstelik Türk Dil Kurumunun üyesi olursunuz?

Sayın dostum, sakın suçunuz yukarıda sayılanlar olmasın ha, ne dersiniz?..

Cumhuriyet kurulalı yarım asır oldu bilmem ki,

Çağdaş eğitimin, çağdaş bilimin izinde olanlar daha daha mı horlanacaklar? Elde çağdaş eğitime yol gösteren üç-beş eleman var onlar da kızağa çekiliyor. İnsanın usunda "En iyi şey bir şeye yaramamak" gibi bir soru beliriyor.

Sayın Dündar, siz bir polemiğe de gelmiş olamazsınız. Çünkü bilirsiniz ki, polemik bilgisizlerin işidir. Ama şunu bilmenizi isterim: Bağnazların ve polemikcilerin eylemleri ilgi ile izlenmekte ve de dinlenmekte. Ve hattâ kimilerince onlar daha da olumlu değerlendirilmekte.

Ötekiler gibi siz de bir gerçeksiniz. En olanaksız ortamda da eylemlerinizi sürdürürsünüz. Gerçeğin var oluşu en büyük varlık olduğuna göre siz baskın sayılırsınız.

Size saygılar, size başarılar.

NOT : Ali Dündar Çorum'dan Siverek'e sürülmüştür.